

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті

Бекітемін
Педагогика факультетінің деканы

Ергалиева Г.А.
« 10 » 09 2020 ж.

Кафедра «Мектепке дейінгі және бастауышта білім беру» кафедрасы

SYLLABUS

Пәннің атауы: Бастауыш білім мазмұнын және оқыту технологиясын жасаудың ғылыми-теориялық негізі

Білім беру бағдарламасы 7M01301 Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі

Құрастырғандар:

Хасанова И.У п.ғ.к., доцент

(ТАӘ, лауазымы, ғылыми дәрежесі)

Орал, 2020 ж.

SYLLABUS 7M01301 «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша элективті пәндер каталогына сәйкес «Бастауыш білім мазмұнын және оқыту технологиясын жасаудың ғылыми-теориялық негізі» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы негізінде дайындалды.

Кафедра мәжілісінде қаралды

Хаттама № « 10 » 09 2020 ж.

Кафедра меңгерушісі: _____ Д.Г.Хабиева

Пікір беруші: Ергалиева.Г.А. п.ғ.к
(ТАӘ, лауазымы, ғылыми дәрежесі)

Пікір беруші: Г.К.Джонисова п.ғ.к
(ТАӘ, лауазымы, ғылыми дәрежесі)

Сарапшы: С.С.Измұхамбетова п.ғ.к. «Өрлеу» БАҰО» АҚ филиалының директоры
(ТАӘ, лауазымы, ғылыми дәрежесі)

1. Пән туралы мәліметтер:

Кредит	3
Курс	2
Семестр	3
Қорытынды бақылау түрі	аралас
Дәріс (сағаты)	30
Практикалық (семинар, лабораториялық) сабақтар (сағаты)	15
СООЖ (сағаты)	30
СӨЖ (сағаты)	30
Барлық сағаттар	105

Мақсаты: Орта білім беру жүйесінде педагогикалық іс-әрекетті жүзеге асыру бойынша болашақ мұғалімдердің кәсіби-педагогикалық бағыттылығы мен кәсіби құзыреттілігін қалыптастыру.

Оқытудан күтілетін нәтижелер: (Блум таксономиясы бойынша)

Курс аяқталғаннан кейін студенттер білуі керек:

- Қазіргі қоғамдағы педагогтың әлеуметтік мәні мен рөлі туралы;
- болашақ мамандықтарының әлеуметтік мәні мен мазмұны туралы;
- болашақ мұғалім іс-әрекетінің объектісі жайлы;
- педагогтың үздіксіз кәсіби-тұлғалық қалыптасуының факторлары туралы;
- Қазақстан Республикасының білім беру жүйесі туралы;
- педагогиканың теориялық-әдіснамалық негіздерін және оның даму тарихын,әлемдік педагогикалық мұраларды;
- тұтас педагогикалық үдеріс теориясы мен практикасын;
- педагогикалық үдерісті жүзеге асыру технологиясын;
- мектептің педагогикалық үдерісін басқарудың мазмұны мен ерекшеліктерін және т.б

Игерілетін дағдылар:

- педагогикалық үдерісте педагогикалық қарым-қатынасты орната алу және өзара әрекеттестікті жүзеге асыру;
- сөйлеу және педагогикалық қарым-қатынас мәдениетін, өздігінен білім алу және өзін-өзі тәрбиелеу негіздерін меңгеру;
- педагогикалық үдеріс заңдылықтарына,тәрбиелік тетіктеріне сәйкес оқу-тәрбие жұмыстарын жобалау және жүзеге асыру;
- сыныпта негізгі сипаттамасына және оның ары қарай дамуын болжау бойынша оқу-тәрбие үдерісін диагностикалауды іске асыру;
- оқу-тәрбие міндеттерін тұжырымдау,осы міндеттерге адекватты іс-әрекет түрлерін,формалары мен әдістерін таңдау;
- білім беру мен тәрбиелеу үдерісіне өзіндік қатынасын дайындау,тарихтың әр түрлі кезеңдеріндегі білім беру жүйесінің даму тенденцияларын жете ұғыну және т.б игеріледі.

Курстың міндеттері: магистранттарға педагогика ғылымының негізгі ұғымдарын, адам дамуының негізгі факторларын, жеке тұлғаның қалыптасуы ерекшеліктерін меңгерту.

Пререквизиттер: «Оқушылардың даму физиологиясы», «Психология», «Педагогика».

Постреквизиттер: «Білім беру менеджменті», «Жоғары мектеп педагогикасы», таңдау бағыты бойынша әртүрлі элективті педагогикалық курстарды оқытуда, сонымен қатар оқу және өндірістік педагогикалық практика үшін негіз қалыптастырады.

2. Оқытушы туралы мәлімет, байланыс ақпараттары:

Хасанова Инкар Утебаевна: 8-701-388-22-29

khassanova.inkar@mail.ru

3. Курстың саясаты:

Магистранттарға қойылатын талаптар:

Курсты бағалау бүкіл семестрді қамтиды, сондықтан магистрант барлық сабақ түрлерінде беделді түрде қатысуы керек. Максимальды балды қойған сұраққа нақты, дұрыс жауап берсе, жұмыстарын мұқият, толық жағдайда жауап берген уақытта алады.

Сабаққа қатысуы: магистрант сабаққа міндетті түрде қатысуы керек. Жіберген сабақты міндетті түрде қайта өтеді.

Аудиториядағы жағдайы: сабаққа беделді қатысуы, сабаққа кешікпеуі керек. Ұялы телефонды айырып (дауысын дыбыссыз режимге) қоюы керек.

Үй тапсырмасы: берілген тапсырманы өз уақытында тапсыру керек. Сабақ кестесін бұзған кезде, себепсіз жағдай болса, қабылданбайды.

Жеке тапсырма: семестр бойы жеке жұмыстарды орындауы керек. Магистрант оны орындаған кезде балл есептеледі. Магистрант қате жазған болса, қайтарылып, дұрыстап қайта тапсыруы керек. Бұл тапсырмалар бөлек-бөлек бағаланады, қорытынды бағаға әсер етеді.

Бақылау жұмысы (жиынтық бағалау) Сабақ уақытында орындалады, сабақ аяғында тапсыруы керек. Сабақтан кейін қабылданбайды және бағаланбайды.

4. Пәннің құрылымы мен мазмұны

Апта	Дәріс	Семинар /практикалық сабақ, / зертханалық сабақ	МОӨЖ	МӨЖ
	1 – модуль. Бастауыш білім мазмұнын және оқыту технологиясын жасаудың жаңа бағыты			
Бірінші апта	Тақырыбы: Қазақстанда білім беру мазмұнын жаңартудың алғышарттары. Жаңартылған оқу бағдарламасының мақсаты мен міндеттері, мазмұндық ерекшеліктері	Тақырыбы: Жаңартылған білім беру бағдарламасының ерекшеліктері	Тақырыбы: Жаңартылған білім беру бағдарламасының мақсат-міндеттері мен салаларына сипаттама беріңіз. Сауат ашу пәнінен айтылым дағдысы бойынша қысқа мерзімді жоспар құру.	Тақырыбы: Жаңартылған білім беру бағдарламасының құрылымы, негізгі принциптерін кестелер мен схемалар арқылы түсіндіру. 1. Жаңартылған білім беру бағдарламасының мазмұны
Екінші апта	Тақырыбы: Жаңартылған білім беру бағдарламасының құрылымы. Оқыту мақсаттарының жүйесі	Тақырыбы: Білім беру бағдарламасының спиральдік қағидаты	Тақырыбы: Бастауышта оқытылатын пәндер мазмұны Спиральді оқыту жүйесіне баяндама жасау	Тақырыбы: Қазақ тілі пәні бойынша қысқа мерзімді жоспар құру Спиральді оқыту жүйесі туралы түсініктермен танысу, кесте толтырыңыз

Үшінші апта	Тақырыбы: Оқыту үдерісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер мен технологиялар	Тақырыбы: Тиімді оқыту және оқу тәсілдері	Тақырыбы: Оқытудың негізгі бағыттары. Бір әдіс бойынша сабақ мазмұнын түсіндіру	Тақырыбы: Тиімді оқыту жүйесі 2-сыныптың Әдебиеттік оқу пәні бойынша қысқа мерзімді сабақ жоспарын құру
Төртінші апта	Тақырыбы: Оқыту үдерісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер мен технологиялар	Тақырыбы: Оқу бағдарламасы: оқу мақсаттары мен ұзақ мерзімді жоспар. Орта мерзімді жоспар. Қысқа мерзімді жоспар	Тақырыбы: Ұзақ мерзімді жоспар Білім беру стандарттары оқу жоспарлары мен бағдарламалары	Тақырыбы: Бастауыш сынып оқу бағдарламасы. Сөздікпен жұмыс.
2 – модуль. Оқыту үдерісін ұйымдастыру				
Бесінші апта	Тақырыбы: Оқушылардың коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру	Тақырыбы: Оқу бағдарламасы: оқу мақсаттары мен ұзақ мерзімді жоспар. Орта мерзімді жоспар. Қысқа мерзімді жоспар Әдісі: дөңгелек үстел	Тақырыбы: жоспарлары мен мақсаттары Орта мерзімді жоспар құру	Тақырыбы: Оқу бағдарламасының тиімділігі (презентация дайындау) Дүниетану пәні бойынша қысқа мерзімді жоспар құру
Алтыншы апта	Тақырыбы: Оқушылардың коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру	Тақырыбы: Критериалды бағалау қағидаттары. Қалыптастырушы бағалау үдерісі Әдісі: миға шабуыл	Тақырыбы: Сабақ барысында қалыптастырушы бағалау формалары Тапсырмаға байланысты критерий құрып үйрену	Тақырыбы: Тақырып бойынша қалыптастырушы бағалауға тапсырмалар дайындау Қысқа мерзімді жоспардағы бағалау бөлімін талдау
Жетінші апта	Тақырыбы: Бастауышта оқытылатын пәндер мазмұны мен оқу мақсаттарының жүйесі Әдісі: пресс-конференция	Тақырыбы: Критериалды бағалау қағидаттары. Қалыптастырушы бағалау үдерісі Әдісі: іскерлік ойын	Тақырыбы: Сабақ барысында қалыптастырушы бағалау формалары Тапсырмаға байланысты критерий құрып үйрену	Тақырыбы: Тақырып бойынша қалыптастырушы бағалауға тапсырмалар дайындау Қысқа мерзімді жоспардағы бағалау бөлімін талдау
3 – модуль. Оқу жетістіктерін критериалды бағалау				
Сегізінші апта	Тақырыбы: Ұзақ мерзімді жоспар. Орта мерзімді жоспар. Қысқа мерзімді жоспар	Тақырыбы: Жиынтық бағалау үдерісі Әдісі: дөңгелек үстел	Тақырыбы: Жиынтық бағалау үдерісінің міндеттері Бағалау кезеңдері	Тақырыбы: Тоқсандық жиынтық бағалаудың модерациясы Тоқсандық жиынтық бағалау

				мөлшері, үдерісі, критерийлерін құру
Тоғызыншы апта	Тақырыбы: Ұзақ мерзімді жоспар. Орта мерзімді жоспар. Қысқа мерзімді жоспар Әдісі: түсіндіру	Тақырыбы: Жиынтық бағалау үдересі Әдісі: пікірталас	Тақырыбы: Жиынтық бағалау үдересінің міндеттері Бағалау кезеңдері	Тақырыбы: Тоқсандық жиынтық бағалаудың модерациясы Тоқсандық жиынтық бағалау мөлшері, үдерісі, критерийлерін құру
Оныншы апта	Тақырыбы: Оқушылардың оқу жетістіктерін критериялды бағалау түрлері Әдісі: алдын-ала қателері жоспарланған	Тақырыбы: Пәнді оқытудағы коммуникативтік дағдылар Әдісі: миға шабуыл	Тақырыбы: Айтылым дағдысын қалыптастыруға арналған тапсырмалар дайындау Тілдік дағдылар туралы реферат	Тақырыбы: Тілдік дағдылар туралы реферат Қарым-қатынас дағдылары (слайд дайындау)
Он бірінші апта	Тақырыбы: Оқушылардың оқу жетістіктерін критериялды бағалау түрлері Әдісі: пресс-конференция	Тақырыбы: Пәнді оқытудағы коммуникативтік дағдылар Әдісі: топтық	Тақырыбы: Айтылым дағдысын қалыптастыруға арналған тапсырмалар дайындау Қарым-қатынас дағдылары (слайд дайындау)	Тақырыбы: Тілдік дағдылар туралы реферат Қарым-қатынас дағдысының дамытуда кері байланыс қызметі
4 – модуль. Оқыту – тұтас педагогикалық үрдістің құрамды бөлігі				
Он екінші апта	Тақырыбы: Қалыптастырушы, жиынтық бағалау әдіс-тәсілдері	Тақырыбы: Оқушылардың қажеттіліктерін анықтау және кері байланыс Әдісі: топтық	Тақырыбы: Кері байланыс түрлеріне реферат Әр-түрлі мақсаттарға бағытталған ауызша кері байланыстар	Тақырыбы: Кері байланыс және рефлексия ұйымдастыру жолдары Сабақ барысында өткізілетін кері байланыстың үлгісін жасау
Он үшінші апта	Тақырыбы: Қалыптастырушы, жиынтық бағалау әдіс-тәсілдері Әдісі: пресс-конференция	Тақырыбы: Оқушылардың қажеттіліктерін анықтау және кері байланыс Әдісі: іскерлік ойын	Тақырыбы: Кері байланыс түрлеріне реферат Әр-түрлі мақсаттарға бағытталған ауызша кері байланыстар	Тақырыбы: Кері байланыс және рефлексия ұйымдастыру жолдары Сабақ барысында өткізілетін кері байланыстың үлгісін жасау

Он төртінші апта	Тақырыбы: Ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану құзіреттілігі Әдісі: шолу - қайталау	Тақырыбы: Пәнаралық байланысты жүзеге асыру	Тақырыбы: Сатылай кешенді талдау арқылы пәнаралық байланысты жүзеге асыру жолдарын көрсету Пәнаралық байланысты оқушылардың шығармашылығын дамытатындай етіп пайдалануды көрсету	Тақырыбы: Құзіретті маманды даярлаудағы пәнаралық байланыстың әдістері (әңгімелесу, топсеруен, тәжірибелік жұмыстар) «Әдебиеттік оқу» сабағындағы пәнаралық байланыс
Он бесінші апта	Тақырыбы: Жаңартылған білім беру бағдарламасында оқушылардың бойында қалыптасқан құндылықтар мен дағдылар Әдісі: шолу	Тақырыбы: Белсенді оқудағы мұғалімнің рөлі Әдісі: дөңгелек үстел	Тақырыбы: Жаңа білім беру жүйесінде белсенді оқытудың маңызы (слайд) Белсенді оқушы моделін құру	Тақырыбы: Белсенді оқытудағы мұғалімнің үйлестіруші рөлі Оқытудың белсенді әдістері (реферат)

5. Әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер

1. Әлімов А.Қ. Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-188б
2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б
3. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б
4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.
5. Төреханова Г.Б., Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана, 2017.
7. Кусаинов Г.М. Заманауи мектептегі педагогикалық технология-Астана, РНПЦ «Учебник», 2012-355б
8. Логвина И., Рождественская Л. Инструменты формирующего оценивания в деятельности учителя-предметника. Пособия для учителя-наставника, 2012-48с
9. Мукутов Т.К. Эффективное планирование занятий, Астана, 2017.
10. Ардабаева Б.К., Утегенова Б.М. Рефлексия как инструмент совершенствования практики обучения учителя. Астана, 2017
11. Мынбаев А.К., Садвакасова З.М. Инновационные методы обучения или Как интересно преподавать. –Алматы, 2009 –С.341
12. Педагогика: Учебник. –Алматы, Print-S, 2005.-364 с.
13. Подласый И.П. Педагогика. Учебник для бакалавров. Гриф УМО: Юрайт, 2012.-574 с.

14 Селевко Г.К. Энциклопедия образовательных технологий: в 1-х т. –М.:НИИ школьных технологий, 2006.-816 с.

15 Хмель Н.Д. Теория и технология реализации целостного педагогического процесса: учебное пособие. –Алматы, КазНПУ им.Абая, 2008.-176 с.

16 Школьная педагогика: Учебник /Под ред. Г.Т.Хайруллина. –Алматы: изд. «МИР»,2012.-640 с.

Қосымша әдебиеттер

1 Аубакирова Р.Ж. Педагогикалық зерттеу әдістемесі: оқу құралы. – Астана:Фолиант,2008.-128 б

2 Ахметова Г.К., т.б. Педагогика: Оқулық-Алматы: Қазақ университеті, 2006.-217 б.

3 Айтбаев А.Б. Білім берудегі жаңа технологиялар. Оқу құралы. –Алматы: Қазақ университеті,2008.

4 Бабаев С.Б., Жұмадиллаева А.А. Көрнекті педагогика. –Алматы, 2008.-68 б.

5 Бахешева С.м: Педагогикалық жобалау:теориясы мен технологиясы. Оқулық. – Алматы,2010.

6 Ғаббасов С. Педагогика мен психология негіздері. Оқу құралы. –А.:Таймас, 2008. - 448 б.

7 Дайрабаев Е.Б.Педагогика пәнінің негіздері. Оқу құралы. –Алматы,2005.-222б.

8 Қазақша-орысша терминологиялық сөздік.Педагогика және психология. –Алматы: Рауан,2002. -288 б.

9 Құсайынов А.Қ.Салыстырмалы педагогика: әдіснамалық мен әдістері. – Алматы,2008

10 Kosherbayeva A (end oth.). Theory and practice of cognitive activity formation of future specialists. Collective monograph –Vienna, 2015.

11 Коркина В.И. Дидактика в схемах и таблицах: Уч.пособие. –Караганда:Изд-во КарГУ, 2004. -221 с.

12 Краевский В.В. Общие основы педагогики. Гриф МО РФ. –Учебное пособие. Изд. «Академия»,2008. -256 с.

13 Лихачев Б.Т. Философия воспитания: спецкурс. –М.: ВЛАДОС, 2010. -335с/ Педагогическое наследие/.

14 Мынбаев А.К.,Садвакасова З.М. Искусство преподавания: концепции и инновационные методы обучения: Учебное пособие. 2-изд., доп. –Алматы, 2012.-228 с.

15 Мұсаева С.А. Жас ерекшелік педагогикасы:оқулық. –Астана:Фолиант, 2006.-472 б.

16 Өстеміров К., Шәметов Р. Кәсіптік педагогика: оқулық. –Алматы, 2006.-280б.

17 Педагогический энциклопедический словарь. Золотой фонд. Энциклопедия. Изд. «Дрофа», 2009.-528 с.

18 Пискунова А.И., Баркова Н.Н. и др. Хрестоматия по истории педогоики: В 3т. Изд.:Сфера,2006.-512с.

19 Самыгин С.И., Столяренко Л.Д. Психология и педагогика. Адаптированный курс для бакалавров. Изд.:КНОРУС,2012. -480 с.

20 Подласый, И. П. Педагогика в 2 т.: учебник для академического бакалавриата./ И.П. Подласый. -М.: И–дательство Юрайт,2015.

21 Мижериков В.А., Юзефовичус Т.А. Введение в педогогическую деятельность: Учебное пособие для студентов педгогичеких учебных заведений. –М.: Педагогическое общество России,2005.-352 с.

22 Таубаеа Т.Ш. Методология и методика педогогического исследования. В помощь начинающему исследователю. –Астана: РНПЦ «Дарын», 2009.-244 с.

23 Хан Н.Н.Научно-практические основы сотрудничества и его реализация в педагогическом процессе школы. –Алматы, 2000.-96 с

24 Хуторской А.В. Педогогическая инноватика: Учебное пособие. – М.:Академия,2010.-254 с.

25 Хуторский А.Ключевык компентенции как компонент личностю – ориентированного образование // Народное образования, 2003. №2. –с.58-64.

26 Чернилевский Д.В. Дидактические ьехнологии в высшей школе. –М.:ЮНИТИ-ДАНА,2002.

27 Якушева С.Д.Основы педагогического мастерства: Учебное пособие. –Оренбург: ОГУ,2005. -230с. :

Мультимедиялық материалдар, электрондық кітаптар (*сілтемесін көрсетіңіз*)

6. Дәрістер кешені

5. ПӘН БОЙЫНША ДӘРІСТЕРДІҢ КОНСПЕКТІСІ

№1-2 дәріс тақырыбы: Қазақстанда білім беру мазмұнын жаңартудың алғышарттары. Жаңартылған оқу бағдарламасының мақсаты мен міндеттері, мазмұндық ерекшеліктері **Жоспары:**

1.Жалпы білім беру мазмұны.

2.Жаңартылған оқу бағдарламасының мақсаты және міндеті

3.Мазмұндық ерекшеліктері

Мақсаты:

1. Тұңғыш елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаев «Қазақстан жолы – 2050: бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Жолдауында (17 қаңтар, 2014 жыл) белгіленген «орта білім жүйесінде жалпы білім беретін мектептерді Назарбаев зияткерлік мектептеріндегі оқыту деңгейіне жеткізу керек; мектеп түлектері қазақ, орыс және ағылшын тілдерін білуге тиіс, оларды оқыту нәтижесі сындарлы ойлау, өзіндік ізденіс пен ақпаратты терең талдау машығын игеру болуға тиіс» деген болатын.Жолдауға орай Қазақстан Республикасы бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 25 сәуірдегі № 327 қаулысымен бекітілген Бастауыш білімге арналған оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігімен 2015 жылғы 30 наурызда бекітілген басты құжаттармен жұмыс жасауды қолға алуда.

Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2016-2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында «Сапалы орта білім беруге тең қол жеткізуді қамтамасыз ету, тез өзгеріп жатқан әлемнің жағдайында зияткер, дене бітімі және рухани жағынан дамыған, табысты азаматты қалыптастыру» деп атап көрсеткендей бүгінгі таңда білім беру парадигмасы «білікті адамға» бағытталған білімнен «мәдениет адамына» бағытталған білімге көшуді талап етеді. Білім беруді жаңаша ұйымдастыру — оның философиялық, психологиялық, педагогикалық негіздерін, теориясы мен тәжірибесін тереңірек қайта қарауды қажет етеді.

Бағдарламаның міндеттері:

бастауыш сынып пәндері бойынша жаңартылған білім беру бағдарламасының құрылымымен, ондағы материалдардың күрделілігінің өсу ретімен, мазмұнымен және мақсаттарымен таныстыру;

бастауыш сынып пәндері бойынша жаңартылған білім беру бағдарламасына сәйкес келетін педагогикалық тәсілдерді түсінуін және қолдана білуін қамтамасыз ету;

бастауыш сынып пәндері бойынша жаңартылған білім беру бағдарламасындағы оқу мақсаттарына қол жеткізу мақсатында критериалды бағалау жүйесін түсініп, қолдана білуін қамтамасыз ету;

мұғалімдердің бойында орта білім мазмұнын жаңарту жағдайында бастауыш сынып пәндері бойынша жаңартылған білім беру бағдарламасын іске асыру үшін қажетті дағдыларды қалыптастыру. Білім берудің тиісті деңгейлері Мемлекеттік жалпыға міндетті бастауыш білім беру стандарты деген не?

-бастауыш білім берудің жалпы білім беретін бағдарламаларын жүзеге асыратын білім беру ұйымдарындағы білім беру үдерісін ұйымдастыруға арналған негізгі құжат болып табылады, себебі:

-оқушылардың дайындық деңгейіне, бастауыш білім беру мазмұнына, оқушылардың ең жоғары жүктемесіне қойылатын талаптарды айқындайды, мөлшерлейді:

-мектеп қызметкерлерінің іс-әрекетін, оқушылар, ата-аналар, қоғамдық өкілдері, барлық білім беру деңгейінің басқарушыларының іс-әрекетін, білім беру үдерісінің барлық субъектілерінің даму үдерісін реттейді.

Жаңартылған білім бағдарламасының ең бірінші ерекшелігі пән мазмұнының спиральды берілуі. Спиральділік қағидаты бойынша құрылған білім беру бағдарламасы Джером Брунердің «Білім беру үдерісі» (1960) атты еңбегінде қарастырылған танымдық теорияға негізделеді. Брунердің жұмысына негізделген спиральді білім беру бағдарламасының негізгі ерекшеліктері:

оқушы мектепте оқыған кезде тақырыпты немесе пәнді бірнеше рет қайталап оқиды, мұнда тақырыптар әртүрлі деңгейде қайталанатын, кейде бір тоқсан аясында, кейде әр тоқсан сайын;

әрбір қайталап оқыған сайын тақырыптың немесе пәннің күрделілігі арта түседі, мұнда тақырыптар әрбір келесі деңгейде алдыңғыға қарағанда анағұрлым күрделі әрі тереңдетіліп оқылуы тиіс.

№3-4 дәріс тақырыбы: Білім беру бағдарламасының спиральдік қағидаты

Мақсаты: Спиральдік білім беру жүйесі туралы білімді толықтыру

Тірек ұғымдар: спираль, қағида, бағдарлама, блум таксономиясы

Жоспар.

1. Спиральдік білім беру бағдарламасының мазмұны

2. Білім беру бағдарламасының ерекшеліктері.

3.Жан- жақты, қаблетті оқушы дайындау

1. Жаңартылған білім беру мазмұнындағы оқыту мақаттары Министрлік «100 нақты қадам» Ұлт жоспарының қадамдарын және Білім мен ғылымды дамытудың 2016-2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын іске асыру мақсатындағы жаңартылған білім беру мазмұнына кезең-кезеңмен көшу жұмыстарын бастады. Жаңа оқу жылынан бастап еліміздің барлық мектептеріне Назарбаев Зияткерлік мектептерінің тәжірибесі бойынша, жаңартылған білім мазмұны бірінші сыныптан бастап енгізілді. Осы ретте ол оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуға бағытталған жаңартылған мазмұн 30 қанатқақты мектепте сынақтан табысты өткен етті. Білім беру бағдарламасының негізгі мақсат - білім мазмұнының жаңаруымен қатар, критериалды бағалау жүйесін енгізу және оқытудың әдіс-тәсілдері мен әртүрлі құралдарын қолданудың тиімділігін арттыруды талап етеді. Негізінен жаңартылған білім жүйесі құзыреттілікке және сапаға бағытталған бағдарлама.

Жаңартылған білім беру мазмұнының ерекшелігі қандай? Бұл бағдарламаның дәстүрлі бағдарламадан ерекшелігі: Пән мазмұнының спиральді қағидатпен берілуі. Яғни пән мазмұны қарапайымнан күрделенуі.

Блум таксономиясы бойынша оқу мақсаттарының иерархиясы.

Бір білім беру аясындағы және пәнаралық байланыстарды жүзеге асыру мақсатында «ортақ тақырыптардың» берілуі.

Оқу үдерісін ұзақ мерзімді, орта мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлар арқылы ұйымдастыру;

Оқытудың тәрбиелік әлеуетін арттыру, оқушының адамгершілік рухани қасиеттерін қалыптастыру;

Білім беру деңгейлері аралығында пән бойынша сабақтастықты ескеруге мүмкіндік беретін толық оқу курсы бойынша педагогикалық мақсат қою;

Бөлімдердің мазмұны мен ұсынылған тақырыптардың уақыт талабына сәйкес келуі, әлеуеттік дағдыларды қалыптастыруға назар аударылуы;

Оқытудағы жүйелі әрекеттік ұстаным (оқушының білім алу үдерісіне белсене қатысу)

Жаңартылған білім беруде білім беру салалары және және қандай

пәндер оқытылады? Жаңадан енгізілген пәндер қатарында ағылшын тілі, орыс тілі, жаратылыстану сынды заманауи қажеттіліктерге байланысты жүргізілетін пәндер бар. Жаратылыстану пәнінде (химия, физика, биология пәндері) дүниетану пәндері (география, тарих, қоғамтану) алғашқы ұғымдарды қалыптастырады. Жаңартылған білім беру мазмұны белгілейтін типтік оқу жоспарында 1-4-сыныпқа арналған тілдерді деңгейлеп оқытуда (қазақ тілі, орыс тілі, ағылшын тілі пәндері) тыңдалым, айтылым, жазылым, оқылым дағдыларын үйрету жоспарланды. Тағы бір жаңалығымыз, бастауыш мектептің 3-4-сыныптарында оқушыларға ақпаратты іздеу талдау және тасмалдау дағдыларын үйрету мақсатында «Ақпараттық коммуникациялық технологиялар» пәні оқытылатын болады.

№5-6 дәріс тақырыбы: Оқыту үдерісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер мен технологиялар

Мақсаты: мұғалімнің теориялық және практикалық іс-әрекетін ұйымдастыруда әдіснаманың ролі туралы ұғымды қалыптастыру.

Тірек ұғымдар: әдіснама, әдіснамалық негіз.

Жоспар.

1. Оқыту жүйесін ұйымдастыруды зертеудің әдіснамалық негіздері.
2. Педагогиканың жаңа әдіснамасы
3. Аксиологиялық әдіснамаға сипаттама.

«Технология» ұғымы және оның оқу үрдісіндегі ролі.

Елімізде оқыту мазмұны жаңартылып, 12 жылдық білім беру жүйесіне көшу мақсатында жаңа буын оқулықтарының негізінде жасалған бағдарламалар бастауыш мектептің жаңа жүйеге көшуін, әрбір мұғалімнен жаңаша жұмыс істеуін, батыл шығармашалық ізденісін, оқушылардың белсенділігі мен қызығушылығын арттыруды талап етеді. Сондықтан, мұғалім өз білімін жан-жақты жетілдіре отырып, оқушыны қызықтырып оқыту керек екенін сөзсіз. Ұлы неміс педагогы А.А.Дистервег: «Жаман мұғалім ақиқатты өзі айтып береді, ал жақсы оқушының өзін ізденуге жетелейді, ойлауға үйретеді» деген.

Адамзат баласының өз ұрпағын оқыту, тәрбиелеудегі ең озық, тиімді, ізденістерін, тәжірибелерін жалғасытырып, тың жолдарын іздеу, классикалық педагогиканың озық үлгілерін жаңашылдықпен дамыту жалғаса бермек. «Педагогикалық технология» дегеніміз не? Технология – *tehne* (шеберлік, өнер, білім) деген мағынаны білдіретін грек сөзі. Академик В.М. Монаховтың айтуы бойынша: технология- оқушы мен ұстазға бірдей қолайлы жағдай тудырушы, оқу процесін ұйымдастыру және жүргізу, бірлескен педагогикалық әрекетті жобалаудың жан-жақты ойластырылған үлгісі. Ал педагог-ғалым Беспалько өзінің «Слагаемые педагогической технологии» деген еңбегінде былай дейді: «Оқу тәрбие процесінің алдын ала жүйелі түрде жоспарлануы және оның тәжірибеде жүзеге асуы – белгілі бір педагогикалық жүйенің тәжірибеде жүзеге асу жобасы».

Президентіміз Н.А. Назарбаев айтқандай, сапалы білім беру Қазақстанның индустрияландыруының және инновациялануының негізіне айналуы тиіс. Бұл мәселе жалпы білім беретін мектептерге байланысты айтылып тұрғандығы белгілі. Еліміздің болашағы орта мектептен толық қанды сапалы білім алған, оның бағдарламасын толық меңгерген баладан, яғни, оқушыдан шығары анық, өйткені, ертеңгі ел тізгінін ұстар азаматтар- бүгінгі мектеп оқушысы.

Мектепте жұмыс атқаратын әрбір мұғалімнің алдына қазіргі таңда қойылатын талап өте үлкен болып отыр. Мұғалім өзінің инновациялық іс -әрекетін қалыптастырып, оны меңгеріп, сол жаңа педагогикалық технологияларды оқу-тәрбие үрдісінде жүйелі пайдалану арқылы оқушылардың білім сапасын арттыруы қажет. Сонда ғана жаңа педагогикалық технологияларды меңгерген, өз практикасында қолданған әрбір мұғалім өз сабағын нәтижелі даму жағынан көре алады.

Мұғалім алғаш жаңа педагогикалық технологияларды: оқып үйренеді, екіншіден, меңгереді, үшіншіден, жаңа педагогикалық технологияларды тәжірибеде қолданады, төртіншіден, оны дамытып, нәтижесін тексереді.

Жаңа педагогикалық технологиялар педагогика ғылымының жаңа саласы. Инновациялық үрдістің негізі – жаңалықтарды қалыптастыру, қолдану, жүзеге асырудың тұтастық қызметі. Инновация білім деңгейінің көтерілуіне жағдай жасайды. Инновацияны «жаңалық», «жаңа әдіс», «өзгеріс», «әдістеме», «жаңашылдық», ал инновациялық үрдісті «жаңа әдістеме құралы» деп атауға болады.

№7-8 дәріс тақырыбы: Оқыту үдерісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер мен технологиялар

Мақсаты: педагогикада мақсат қоюдың ерекшелігін түсіндіру

Тірек ұғымдар: мақсат, міндет, т.б.

Жоспары:

1. Оқу үдерісін ұйымдастырудың мақсаты.

2. Оқыту үдерісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер мен технологиялар

1. Қазақстан Республикасының жалпы білім беретін мектептері оқушыларды оқыту барысында оларды қалай оқып үйренуді білуге, дербестікке, ізденімпаздыққа, сенімділікке, жауапкершілікке және талдау жүргізуге қабілетті болуға үйрету басты міндет болып табылатын қағидаға сүйенеді.

Мұғалімдер оқушылардың бойында бұл қасиеттерді қалыптастыру және дамытуда оқытудың түрлі стратегияларын қолданады.

Атап айтқанда:

- оқушылардың жеке пікірін тыңдай білу, бұған дейін алған білімдері мен қалыптасқан түсініктерін одан әрі дамыту үшін оларды қолданудың маңыздылығын құптау;
- жеке және саралай оқыту тәсілін қолдану;
- проблемаларды және оларды шешу стратегияларын құрастыру;
- оқушылардың жетістіктерін бағалау арқылы олардың оқуына қолдау жасау;
- оқушылардың зерттеу іс-әрекеттерінің негізінде белсенді оқуға ынталандыру;
- оқушылардың сын тұрғысынан ойлау дағдыларын дамыту.

Математиканы оқыту стратегияларының үлгілері:

- оқушылардың ойын әрекетін, шығармашылық және жобалық жұмыстарын ұйымдастыру;
- түсіндіру, идеяларды таныстыру, диалогтарға қатысу, мәтінмен жұмыс, алгоритмдер, нұсқаулықтар құру, математикалық тапсырмаларды орындау әдістерін сипаттау және түсіндіру барысында оқушылардың коммуникативтік дағдыларын дамыту;
- мұқият таңдап алынған тапсырмалар мен іс-әрекет түрлері арқылы оқушыларды ынталандыра және дамыта оқыту;
- оқушылардың өзіндік іс-әрекетін ұйымдастыру: жеке және топтық жұмыс;
- бірін-бірі оқыту;
- түрлі дерек көздерінен ақпарат іздеуді талап ететін есептерді шығаруға көмектесу, АКТ-ның мүмкіндіктерін пайдалану;
- математиканың практикада қолданылуын пайдалана отырып оқушылардың іс-әрекетін ұйымдастыру;
- оқушыларды өз жұмысын талдауға және түзетуге ынталандыру (рефлексия).

Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану. Бастауыш сыныпта дамыта оқыту технологиясының тиімділігі

Психолог Л.С. Выгодскийдің айтуынша «Бала дамуының ең шарықтау шегі- бұл тіл мен ойдың шығармашылығы». Оқыту барысында жаңа технологиялық әдістерді пайдалану шәкірттердің ойлана білу қабілеттерін дамытады, олардың білім сапасын жақсартады, ой өрісін кеңейтеді, есте сақтау қабілеттерін өсіреді. Оқыту мен дамыту әдістерінің екуіде жеке тұлғаның қалыптасуына ықпал ететін маңызды айғақтар болып саналады. Дамыта оқытуда оқушының ойлау, ізденушілік, зерттеушілік қабілеттері артып, талдау арқылы

белгілі бір шешімге келуге, оны дәлелдей білуге, оқушының өз ой-пікірін айтуға мүмкіндік беріледі. Бастауш саты- бұл оқушы тұлғасы мен санасының қарқынды дамитын құнды, қайталанбайтын кезеңі. Сондықтан бастауыш мектеп – оқушыны тұлға етіп қалыптастырудың алғашқы баспалдағы. Президент жолдауында: «Ұлттық бәсекеге қабілеттілігі бірінші кезекте білім деңгейімен анықталады»- деген байламы жеке адамның құндылықтарын арттыру, оны дайындайтын ұстаз жауапкершілігінің өсуі, тынымсыз еңбек, сапалы нәтиже деген ұғыммен егіз.

Бастауыш сынып оқушыларын оқытуда негізінен дамыта оқыту технологиясы басшылыққа алынады. Себебі қазіргі оқулықтар дамыта оқыту технологиясы негізінде жазылған. Сондықтан әрбір бастауыш сынып мұғалімі «Дамыта оқыту» технологиясындағы сабақтың құрылымын, әдіснамалық негіздерін толық меңгеріп, өз іс-тәжірибесінде шығармашылықпен қолдана білу тиіс.

Оқу – адамның психикалық дамуының формасы, элементі. Кез келген оқыту белгілі бір мөлшерде адамды дамытады. «Даму» ұғымы сөздікте «... мөлшерлік өзгерістердің белгілі бір өлшем шегінен шығып, сапалық өзгерістерге айналуы» -деп түсіндіріледі. «Даму» ұғымының психологиялық анықтамасы – жаңарту процесі жаңаның өмірге келуі, ескінің жоғалуы деген мағынаны білдіреді. Оқыту мен дамытудың арасында тығыз байланыс бар екенін психология ғылымы жеткілікті дәрежеде дәлелдеп берді деп айтуға болады. Бұл мәселені түбегейлі зерттеп, бала дамуындағы оқытудың рөлін, алар орнын анықтаған көрнекті психолог Л.С Выготский.

№9-10 дәріс тақырыбы: Оқушылардың коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру

Мақсаты: Қарым-қатынас тұжырымдамаларымен таныстыру .

Тірек ұғымдар: Прагматизм, Неотомизм, Экзистенциализм, Бихевиоризм

Жоспары:

1. Коммуникативтік дағдалардың педагогикалық тұжырымдамалары.
2. қарым-қатынас дағдыларын қалыптастырудағы мақсат.

Жаһандану заманында ұлттық бәсекеге қабілетті болудың көрсеткіші – білім деңгейімен өлшенеді. Қазақтың классик жазушысы М.Әуезов «Ел мен елді, адам мен адамды теңестіретін бір ғана нәрсе бар. Ол-білім»-деген болатын. ХХІ ғасыр – білімділер ғасыры, ақпараттар ғасыры, дамудың шапшаң түрі, жаңа технологиялар ғасыры. Сондықтан, әлемдік білім кеңістігіне кірігіп, білім беру жүйесін халықаралық биікке көтеру ұстаз қолында. Өйткені, ұстаз елдің ертеңгі тізгінін ұстайтын ұрпақ тәрбиелейді. Адам тәрбиелеу – ұлы міндет. Ол міндетті атқарушы – ұстаз. Ұстаздың негізгі құралы – сабақ.Болашақтың бүгінгіден де нұрлы болуына апаратын күш тек білімде ғана. Қай елдің болмасын өсіп өркендеуі, оның ұлттық білім жүйесінің деңгейіне, даму бағытына байланысты. Қазіргі кезеңде егеменді елімізде білім берудің жаңа жүйесі жасалып, әлемдік білім беру кеңістігіне бағыт алуда. Бірлескен әрекеттер – коммуникативті дағдыларды қалыптастырудың негізі. Коммуникативтік дағды жеке тұлғаның рухани өсуін қалыптастырады, адамдарды түсіне білуіне көмектеседі. Сондықтан мұғалім алдына мақсат қоя білетін, анық та дұрыс сөйлей білетін, өз ойын жарыққа еркін шығара алатын, түсіне білетін, қызығушылықпен тыңдай алатын адамды өмір жолына аттандыра білуі керек.

Оқушылардың коммуникативтік құзыреттілігін дамыту үшін жүргізілетін жұмыс түрлері төмендегідей:

- Сұрақ – жауап (мұғалім мен оқушылар)
- Диалог (оқушы мен оқушы, мұғалім мен оқушы)
- Қатысым (мұғалім мен оқушылар, оқушы мен оқушы, мұғалім мен оқушы)
- Жазылым (тақырыпқа байланысты мәтінмен жұмыс)

Коммуникативті дағдылардың белсенді әдістері – оқу материалын меңгеру үрдісіндегі оқушылардың танымдық іс-әрекетін арттыруға негіз болатын оқыту тәсілдері. Осы заманғы педагогикалық үрдісте қолданылатын әдістер саны, түрі орасан көп.

Оқыту әдістерін таңдау кезінде төмендегідей критерийлерді басшылыққа алу қажет:

Әдістердің оқыту мақсаты мен міндеттеріне сай келуі;

Әдістердің оқылатын тақырыптың мазмұнына сай келуі;

Әдістердің техникалық жағдайлар мен оқу үшін бөлінген уақытқа сәйкестігі;

№11-12 дәріс тақырыбы: Оқушылардың коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру

Мақсаты: Қарым-қатынас тұжырымдамаларымен таныстыру .

Тірек ұғымдар: Прагматизм, Неотомизм, Экзистенциализм, Бихевиоризм

Жоспары:

1. Коммуникативтік дағдалардың педагогикалық тұжырымдамалары.
2. қарым-қатынас дағдыларын қалыптастырудағы мақсат.

Қазақстандық білім берудің өзіндік ұлттық үлгісі мен жаңа мазмұндағы жүйесінің басты міндеті – қазіргі заманғы ғылым мен тәжірибенің жетістіктері негізінде алынған білімді қажет жағдайда пайдалану икемділігін меңгерген, өз бетінше дұрыс, тиімді шешімдер қабылдайтын, бәсекеге қабілетті жеке тұлғаны қалыптастыру болып табылады. Бұл міндетті жүзеге асыру оқушыны іс-әрекетті атқарушы объектіден нәтижесінде жеке тұлғаның өз ісін өзі басқаруға, орындауға қабілетті субъектіге көшіру арқылы мүмкін болады, демек нәтижелерге негізделген білім беру моделі жүзеге асырылады. Жас жеткіншектердің бойындағы ерекше қабілеттілікті, дарындылықты тани білу, оның одан әрі дамуына бағыт-бағдар беру, оны сол бағытта жетелеу — ұстаз парызы.

Әлемдік тәжірибе бойынша тілді тиімді меңгерту төрт дағды арқылы жүзеге асырылады. Оқылым, тыңдалым, жазылым, және айтылым дағдылары коммуникативтік дағдылар болып табылады. Аталған дағдылардың әрқайсысының өзіне тән ішкі дағдылары мен оны үйрету жолдары, яғни ерекшеліктері бар. Сабақты аталған дағдылар ерекшелігін ескеріп құру, тілді тиімді меңгертуге септігін тигізеді. Коммуникативтік дағдыларды басшылыққа алып оқыту функционалды сауаттылықты қалыптастыруға мүмкіндік береді. Грамматикалық білім тілдік төрт дағдыны қалыптастыру барысында жүзеге асып отырады.

Айтылым тілдік төрт дағдының бірі және ол жазылым сияқты продуктивті дағдылар қатарына жатады. Яғни тілді қабылдап үйренуден гөрі оны қолдану, сөйлеу көрініс тауып отырады. Қарапайым тілмен айтқанда айтылым дегеніміз- өзге адамдармен қарым-қатынасқа түсу барысында ойымызды жеткізу үшін тілдік бірліктерді қолдану.

Сөйлесу барысында кейбір әрекеттерді жиі қолданамыз және олар мыналар:

Сөздерді дыбыстау, сұрақтарға жауап беру, интонацияны қолдану, бірнәрсені түсінбеген жағдайда түсіндіріп беруді өтіну, сөйлеген сөзін бақылау және өзін-өзі түзетіп отыру, пікірталасқа қатысу, жест, мимиканы қолдану, оқиғаларды баяндап беру т.б. Айтылымның ерекшелігін білу мұғалімге оны терең дамытуға, әртүрлі әдіс-тәсілдерді қолдана отырып сабақты жоспарлауға мүмкіндік береді. Айтылым әртүрлі ішкі дағдыларды қамтиды. Оқушылардың айтылымдағы жетістігі олардың әрқайсысын практикалық жаттығулар арқылы дамыту арқылы көрініс табады.

Жазылым продуктивті дағдылар қатарына жатады. Яғни продуктивті дағды дегеніміз тілді қолданып сөйлеу немесе жазу. Жазылым хабарды қағаз бетіне түсіруді қамтамасыз етеді. Жазу арқылы коммуникацияға түсу үшін біз әріптер мен сөздерді пайдалана отырып, сөйлем құрай алуымыз керек, ал сөйлемдерді топтастыру арқылы біздер өз ойымызды жеткізе аламыз.

Жазылым түрлеріне мыналарды жатқызуға болады: тізім жасау, құттықтау қағазы, электрондық хат, күнделік, хабарлама, әңгімелер, эссе және т.б. Әр жазылымның өзіне сай ерекшелігі болады: жазу стилінің деңгейлері: ресми (ғылыми, іс қағаздар стилі) және бейресми (ауызекі сөйлеу сөздері, хабарламалар); қағаз бетіне орналасу тәртібі; ақпараттарды орналастыру реті.

Жазылымның ішкі дағдыларын екі топқа бөліп қарастыруға болады. Біріншісі- сауаттылық, ал екінші тобы- идеяны (ойды) жеткізе білуі.

Сауаттылыққа қатысты дағдылар:

1. Орфографиялық қатесіз жазу;
2. Әріптерді дұрыс және қосып жаза білу;
3. Пунктуацияны дұрыс қолдану;
4. Қағаз бетіне дұрыс орналастыра білу.
5. Грамматиканы дұрыс қолдану.
6. Сөйлемдерді дұрыс байланыстыра білу.

Идеяны жеткізе білуге қатысты дағдылар:

1. Стилді дұрыс таңдай білу;
2. Идеяларды жүйелі ұйымдастыра білу;

Жазылымды үйретудің бірнеше жолдары бар. Солардың ең бастылары продуктивті жазылым және процесті жазылым.

Егер үлгі беру арқылы жазылымды үйретсек, мұны продуктивті жазылым деп атаймыз. Яғни оқушыларды жазылым түрлерінің үлгісімен таныстырып, мәтінмен жұмыс жасатуы керек. Ал егер мұғалім оқушыларға жазылымның барлық қадамдарымен жұмыс жасауды қамтамасыз етсе, бұл процесті жазылым деп аталады. Толығырақ айтқанда, оқушыларға тақырыпты талқылаудан бастап, жазылымды жоспарлау, алғашқы нұсқасын жаздырту, түзету, тексеруге соңғы нұсқасына дейін орындата отырып, белгілі бір мәтінді құрастыру. Бұл оқушыларға жазылымның әртүрлі аспектілерін кез келген уақытта жаза білуге дағдыландырады.

Оқылым рецептивті (қабылдаушы) дағдылар қатарына жатады. Яғни оқылым дағдысы мәтінді жазу, айтуда гөрі, оған жауап қайтару немесе мақсатқа сай әрекет етуді білдіреді. Қарапайым тілмен айтқанда жазба тілдегі мәтінді түсіну. Ол үшін біз мәтін тілін сөздер деңгейінде, сөйлем деңгейінде және тұтастай мәтін деңгейінде түсіне алуымыз қажет.

Оқылымның ішкі дағдылары:

Мазмұнын түсіну үшін оқу немес көз жүгіртіп оқу –мәтіндегі жалпы идеяны түсіну үшін тез оқып шығу.

Тыңдалым оқылым сияқты рецептивті дағдылар қатарына жатады. Тыңдалым дегеніміз тілге сай әрекет ету, яғни тілдің дыбыстық мағынасын түсіну. Тыңдалым ауызекі сөйлеу тілін қамтығандықтан, оның тілі жазба тілден өзгеше болып келеді.

Тыңдалым түрлері:

Әңгімелесу (диалог), әңгімелер, хабарландыру, әндер, нұсқау, лекция және жарнама және т.б.

13-14-дәріс тақырыбы: Бастауышта оқытылатын пәндер мазмұны мен оқу мақсаттарының жүйесі

Мақсаты: бастауыш сыныпта оқытылатын пәндерге шолу жасау, оқу мақсаттарын анықтауға дағдыландыру

Жоспары:

1. Жаңартылған оқу мазмұны бойынша бастауыш сынып оқулықтарының мазмұны
2. Оқу мақсаттарына сай ҚМЖ құруға үйрету

Дәріс мазмұны: Білім беру мазмұны –оқушыларды жан-жақты дамыту, ақыл-ойын, танымдық қызығушылығын қалыптастыру, еңбекке дайындау үшін белгілі тиіптегі мектепте оқытылатын білім мен біліктер жүйесі. Білім беру мазмұны дидактикалық категория ретінде «нені оқыту керек» сұрағына жауап береді. Оқушыларды жан-жақты дамыту үшін оларға адамзат жинақталған білімдер, біліктер мен дағдылардың жүйесін меңгерту керек. Білім беру мазмұны қоғамның мектеп алдына қоятын ағымдағы және болашақ мақсаттары арқылы айқындалады. Сонымен қатар оқу мазмұны жеке адамдардың да мақсаттарын ескереді.

Оқу мазмұнына кіретін мәліметтер жас мүмкіндіктеріне де байланысты. Баланың есте сақтау қабілеті жоғары болғанымен, білімді игеру, мәнін түсіну үшін өмірлік тәжірибе керек.

Ұлттық және жалпы адамзаттық мәдениетке байланысты да оқу мазмұнында ерекшеліктер болады. Қазіргі заманда дүниежүзі бойынша оқу мазмұны компьютерлендіру, кіріктіру, тұлғалық даму ережелеріне негізделген. Оқу мазмұны дидактикалық талаптар негізінде қай сыныпта, қандай көлемде қандай пәндер оқытылуы керектігін белгілейді. Бастауыш сыныптарда барлық пәндерден алғашқы элементарлық ақпарат берілсе, орта сыныптарда жүйелі білім беріледі. Білім берудің мазмұны оқу жоспарларында, оқулықтарда, жеке пәндердің оқу бағдарламаларында, электрондық оқу құралдарында нақтыланады.

Білімнің мазмұнын оқыту процесіндегі компоненттерінің бірі. Бұл білімнің, іскерліктің және дағдының жүйесі. Осы жүйелердің негізінде оқушылардың ақыл-ойы, қабілеті дамып, ғылыми материалдық көзқарастары қалыптасады. Педагогикалық теорияларды және күнделікті тұрмыста білімге түсіндірме әртүрлі тұрғыдан беріледі. Мысалы, білім беру сатылары туралы сөз болғанда мынандай ұғымдар пайдаланылады: бастауыш, орта, жоғарғы білім. Ал, сипатына қарай педагогикалық міндеттердің технологиялық және т.б. білім беру ұғымдары пайдаланылады. Жалпы білімді мектеп береді. Жалпы білім арнайы және кәсіптік біліммен тіркесе орта, арнайы оқу орындарында және колледждерде беріледі. Білімнің мазмұны туралы мәселелерде өте көкейкесті саяси мәселелер болып табылады. Білім беру мазмұнын анықтау, бұл өсіп келе жатқан ұрпақты неге үйрету, сондай-ақ оқыту мазмұнын анықтауды шешу деген сөз.

15-16-дәріс тақырыбы: Ұзақ мерзімді жоспар. Орта мерзімді жоспар. Қысқа мерзімді жоспар

Мақсаты: Жаңа бағдарлама бойынша ҰМЖ, ОМЖ, ҚМЖ құрып үйрену

Тірек ұғымдар: Оқу бағдарламасы, оқу жоспары, тарау, бөлім, әдістемелік нұсқаулықтар

Жоспары:

1. Оқу бағдарламасының негізгі мақсаты
2. Жаңа бағдарлама бойынша ҰМЖ, ОМЖ, ҚМЖ құрып үйрену
3. Бағдарламаның құрылымы

Дәріс мазмұны: **Ұзақ мерзімді жоспар** білім беру деңгейі бойынша барлық сыныптардағы пән тарауларын белгілеп, олардың жалпы ережелерін анықтайды. **Ұзақ мерзімді жоспар** оқу бағдарламасының элементі ретінде оқу жылына арналған тақырыптар мен бөлімдерді анықтайды. **Ұзақ мерзімді жоспар** белгілі бір бөлімнің/бөлімшенің/тақырыптың аясына қажетті оқу мақсатын қамтиды. **Орта мерзімді жоспар** ұзақ мерзімді жоспармен анықталған бағдарларды нақтылайды және ең қысқа мерзім аралығында жүзеге асырылады. Орта мерзімді жоспарларда белгіленген кезеңге арналған негізгі міндеттерді тұжырымдайды. Онда әрбір тоқсанға немесе бөлімге арналған оқу тақырыптары көрсетіледі. Оқушылардың мектепте білім алуы олардың сабақ оқуына, жан-жақты дамуына бағытталған. Баланың қаншалықты дамып жатқаны және қандай қиыншылықтарға тап болып жүргені туралы ақпарат алуы өте маңызды болып табылады. Дәл осындай ақпаратты мектеп тарапынан жүргізілетін бағалау қамтамасыз етуі қажет. Осыған орай оқушының дамуына, оқуға деген қызығушылығы мен ынтасын жоғарылатуға бағытталған критериалды бағалау жүйесі енгізілмек. Бұл үшін әрбір оқушы мен оның ата-анасына түсінікті болатын айқын және нақты өлшенетін бағалау критерийлері бекітілген. Нақты бағалау критерийлерінің көмегімен оқушы, ата-ана және мұғалім келесілерді түсінуге мүмкіндік алады:

- Оқушы білім алудың қай сатысында
- Сабақ оқуда олар неге талпынады

- Оқушының осыған қол жеткізуіне көмектесу үшін не істеу қажет.

17-18-дәріс тақырыбы: Ұзақ мерзімді жоспар.Орта мерзімді жоспар. Қысқа мерзімді жоспар

Мақсаты: Жаңа бағдарлама бойынша ҰМЖ, ОМЖ, ҚМЖ құрып үйрену

Тірек ұғымдар: Оқу бағдарламасы, оқу жоспары, тарау, бөлім, әдістемелік нұсқаулықтар

Жоспары:

1. Оқу бағдарламасының негізгі мақсаты
2. Жаңа бағдарлама бойынша ҰМЖ, ОМЖ, ҚМЖ құрып үйрену
- 3.Бағдарламаның құрылымы

Дәріс мазмұны: Ұзақ мерзімді жоспар білім беру деңгейі бойынша барлық сыныптардағы пән тарауларын белгілеп, олардың жалпы ережелерін анықтайды. Ұзақ мерзімді жоспар оқу бағдарламасының элементі ретінде оқу жылына арналған тақырыптар мен бөлімдерді анықтайды. Ұзақ мерзімді жоспар белгілі бір бөлімнің/бөлімшенің/тақырыптың аясына қажетті оқу мақсатын қамтиды. **Орта мерзімді жоспар** ұзақ мерзімді жоспармен анықталған бағдарларды нақтылайды және ең қысқа мерзім аралығында жүзеге асырылады. Орта мерзімді жоспарларда белгіленген кезеңге арналған негізгі міндеттерді тұжырымдайды. Онда әрбір тоқсанға немесе бөлімге арналған оқу тақырыптары көрсетіледі. Оқушылардың мектепте білім алуы олардың сабақ оқуына, жан-жақты дамуына бағытталған. Баланың қаншалықты дамып жатқаны және қандай қиыншылықтарға тап болып жүргені туралы ақпарат алуы өте маңызды болып табылады. Дәл осындай ақпаратты мектеп тарапынан жүргізілетін бағалау қамтамасыз етуі қажет. Осыған орай оқушының дамуына, оқуға деген қызығушылығы мен ынтасын жоғарылатуға бағытталған критериялды бағалау жүйесі енгізілмек. Бұл үшін әрбір оқушы мен оның ата-анасына түсінікті болатын айқын және нақты өлшенетін бағалау критерийлері бекітілген. Нақты бағалау критерийлерінің көмегімен оқушы, ата-ана және мұғалім келесілерді түсінуге мүмкіндік алады:

- Оқушы білім алудың қай сатысында
- Сабақ оқуда олар неге талпынады
- Оқушының осыған қол жеткізуіне көмектесу үшін не істеу қажет.

19-20-дәріс тақырыбы: Оқушылардың оқу жетістіктерін критериялды бағалау түрлері

Мақсаты: Критериялды бағалаудың талаптары, ерекшелігі, мағызын ұғыну

Тірек ұғымдар: критерий, бағалау, дискриптор, рубрика

Жоспары:

1. Оқушылардың оқу жетістіктерін түрлері
2. Жиынтық бағалау , қалыптастырушы бағалау
- 3.Бөлім бойынша бағалау өткізі тәртібі
4. Критериялды бағалау тиімділігі

Дәріс мазмұны: Елімізді өркениетті әлемге танытатын, дамыған елдер қатарында терезесін тең ететін күш – білім және білімді ұрпақ. Сондықтан да Елбасымыз Н.Назарбаев өзінің Жолдауларында білім саласына айрықша көңіл бөліп, еліміздің жарқын болашағы білікті де парасатты жастардың қолында екенін назардан тыс қалдырған емес.

Қазіргі қоғамның өзекті мәселелерінің бірі – әлеуметтік, экономикалық өзгермелі жағдайларда өмір сүруге дайын болып қана қоймай, сонымен қатар оны жүзеге асыруға, жақсартуға игі ықпал ететін жеке тұлғаны қалыптастыру. Мұндай тұлғаға қойылатын бірінші кезектегі нақты талаптар – шығармашылық, белсенділік, жауаптылық, терең білімділік, кәсіби сауаттылық. Бұл талаптарды жүзеге асыру үшін оқушы білімін бағалауда мүлдем жаңа бағытта жұмыс істеу қажеттілігі туындап отыр. Осы қажеттілікті

шешудің бірден–бір жолы оқушы білімін критериалды бағалау жүйесі бойынша сараптау. Бұрын оқытуда оқушылар тек қана тыңдаушы, орындаушы болып келсе, ал қазіргі оқушы өздігінен білім іздейтін жеке тұлға екендігіне ерекше мән беруіміз керек. Критериалды бағалау – оқушының оқу нәтижелерін білім беру мақсаттары мен мазмұнына сәйкес келетін, білім беру үдерісіне қатысушылардың (оқушы, мектеп әкімшілігі, ата-аналар, заңды тұлғалар және т.б.) барлығына алдын ала таныс, ұжым талқысынан өткен, нақты анықталған өлшемдер арқылы оқушының оқу жетістіктерін салыстыруға негізделген үдеріс. Сыныптағы бағалау тек қана техникалық тәсіл емес. Мұғалімдер жазбаша немесе ауызша түрде баға қою арқылы бағалайды. Олар қолданатын кез келген нысананың артында тек қана объективті немесе жеткілікті дәрежеде объективті емес нормалар мен стандарттар ғана емес, сондай-ақ баланың дамуы, оқуы және ынтасы туралы түсінік, сонымен қатар өзін өзі бағалау, қабілеттілік және күш-жігер сияқты ұғымдарға қатысты құндылықтар жатыр. (Александр, 2001)

Бағалау - оқу дәлелдері жоспарлы және жүйелі жинақталатын және де оқу сапасы туралы қорытынды қабылдау үшін қолданылатын кез келген қызметті сипаттайтын ұғым. Бұл ұғым екі аспектіні көздейді: *оқуды бағалау және оқу үшін бағалау*. Бағалаудың түрлі нысандары олардың оқуды жақсарту әлеуеті тұрғысынан сипатталған және бағытталған. Оқуды критериалды бағалауды зерделеуге бағытталған. «Бағалау» термині «жақын отыру» деген сөзді білдіреді. Бір адам басқа адамның не айтып, не істегенін немесе өзін өзі бақылау жағдайында өзінің дербес ойлауын, түсінігін, тәртібін мұқият бақылауы болып табылады.

Критериалды бағалау жүйесінде ең маңызды нәрсе – оқу процесінің өзі, сол арқылы оқушы өзін-өзі бағалауды үйреніп, өз білімінің артықшылықтары мен кемшіліктерін көріп, әрі қарай қалай даму керектігін түсінеді, яғни бұл жүйеде оқушының қалай жұмыс жасағаны, қалай ойланғаны бағаланады. Критерийлер - оқытудың міндеттерін жүзеге асыратын өлшемдер, атап айтқанда, оқушылар жұмыс барысында орындайтын іс-әрекеттер тізбесі. Бағалауды өткізу үшін, оқушылардың нені білетіндігін және не істей алатындығын анықтау қажет. Оқыту – мұғалімдердің оқушыларға жасаған сыйы емес, бұл құзіреттіліктер білім алу үшін оқушылардың өздері де оқу үдерісіне белсенді қатысуын талап етеді. Мұғалімдер, өз кезегінде, өзінің сабақ беруіне емес, оқушылардың оқу ептілігін дамытуға назар аударуы тиіс. Осы мақсатта мұғалім оқыту ортасын құру керек. [МАН, 70 бет] Осы орайда оқушылар арасында өзара түсіністік және ұжымдық қарым-қатынасты орнатып, оқушылардың сенімсіздіктерін жойып, мүмкіндіктерін арттыруға жол ашатын бірден бір тәсіл критериалды бағалау болып табылады. Критерийлер – оқытудың міндеттерін жүзеге асыратын өлшемдер, атап айтқанда, оқушылар жұмыс барысында орындайтын іс-әрекеттер тізбесі. Критериалдық бағалау – бұл білімнің мақсаты мен мазмұнына сәйкес келетін, оқушылардың оқу-танымдық біліктілігін қалыптастыруға себепші болатын, айқын анықталған, ұжыммен шығарылған. Білім процесінің барлық қатысушыларына алдын ала белгілі критериялармен оқушылардың оқу жетістіктерін салыстыруға негізделген процесс. Егер балаға оның белгілі бір деңгейге жеткендігін айтса, онда бұл оған үздік нәтижеге жету үшін не істеу керектігін түсінуге көмектеспейді; бұл ретте егер баламен бірге оның жұмысында мұндай бағалауға не әкелгенін және бағалау өлшемдерін түсіндіруге талдау жасаса, онда бұл балаға өзінің нәтижесін жақсарту үшін кейін не істеу керектігін түсінуге мүмкіндік береді. [МАН107бет] Критериалды бағалауды енгізудің мақсаты: Мектепте оқыту сапасын жоғарылату; Мектеп бітірушілердің білімін халықаралық стандартқа сәйкестендіру. Критериалды бағалаудың міндеттері: Сабақтың әр бөліктеріндегі оқушының дайындық деңгейін анықтауға; Бағдарламаға сәйкес оқу мақсаттарын орындау қабілеті; Жеке оқушының даму жетістігін бақылауға; Оқушының білім алу барысындағы қателіктері мен олқылықтарын айқындауға; Әр түрлі жұмыс барысындағы алған өз бағасының әділдігіне көзін жеткізуге; Оқу бағдарламасының тиімділігін саралауға; Сабақ үдерісі мен білімнің меңгерілуі туралы оқушы мен мұғалім және ата-ана арасындағы кері байланысты қамтамасыз етуге

негізделген. -Жаһандану заманында жас ұрпақтың жаңаша ойлау қабілетін, белсенділігін арттыру, білімге деген құштарлығы ояту, Жаңа бағдарламаны меңгеру барысында ерекше есте қалған мына әдіс-тәсілдер сабақтың тиімді өтуіне, оқушы бойында қажетті 4 дағдыны(тыңдалым, айтылым, жазылым, оқылым) қалыптастыруға ықпал ететіні сөзсіз: Критериалды бағалаудың маңызы мұғалімдер үшін: Сапалы нәтижеге әкелетін критерийлер құрастыруға; Өз іс-әрекетін саралап және болашаққа жоспарлай алатын мәліметтер алуға; Сабақ берудің сапасын арттыруға; Оқушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оқытудың әр тұлғаға арналған ауқымын жоспарлауға; Бағалаудың әртүрлі әдістерін пайдалануға; Оқу бағдарламасын қолжетімді ету үшін ұсыныстар енгізуге мүмкіндік береді. Оқушылар үшін: Танымдық қабілеті мен ойлау деңгейін арттыратын оқытудың әртүрлі әдістерін пайдалануға; табысқа жетелейтін бағалау критерилерін түсінуге; өзін және өзгелерді бағалау арқылы кері байланысқа түсуге; сыни ойлануына, еркін ойын айтуға, өзінің білімін көрсетуге жетелесе, Ата - аналар үшін: Баласының білім сапасының дәлелдемелерімен танысуға; оқуындағы табыстылықты бақылауға; оқуына қолдау көрсету жолдарына бағыт алуына мүмкіндік туғызады. Критериалды бағалау жүйесі бұрынғы бағалауға қарағанда қалыптастырушы және жиынтық бағалаумен ерекшеленеді. Қалыптастырушы бағалау оқытуды, әдістерді және осы мүмкіндіктерді іске асыру түрлерін жақсарту мүмкіндіктерін анықтауға бағытталған болса, жиынтық бағалау мақсатты баға қою және сертификаттау немесе оқытудың алға жылжуын тіркеу үшін оқыту қорытындысын шығару үшін қажет.[МАН,55бет] Жалпы қалыптастырушы бағалау сабақ жүйесінде жеке қарастырылмайтын, сабақпен қатар жүретін үрдіс. Қалыптастырушы бағалаудың (оқыту үшін бағалау) маңызы – білім беруді, әдістерді және осы мүмкіндіктерді іске асыру түрлерін жақсарту, мақсаты– оқытудың қиындықтарын анықтау,оқыту бағдарламасының мазмұнын және білім беру стилін білу,болжау мен сұрыптау, жетістікке жеткендігін көрсететін кері байланыс. Бағалаудың мәні – бақылау, алынған мәліметтердің интерпретациясы, бұдан арғы іс-әрекеттерді анықтау үшін қолданылуы мүмкін шешімдерді қорытындылау. Ол оқушының жаңа сабақты, тарауды қалай меңгеріп жатқандығын жүйелі түрде бақылап, қадағалап отыру. Жиынтық бақылау жұмысына дейінгі оқушының білім деңгейін қалыптастыру, дамыту, жетілдіру. Қалыптастырушы бағалау жұмысы сабақтың толық бөлігін қамтуы міндетті емес. Ол сабақтың басында , сабақтың ортасында , сабақтың соңғы бөлігінде жүргізіледі.Уақыт көлемі тапсырма деңгейіне сәйкес 5-10 минут болуы мүмкін. Сабақ барысында қалыптастырушы бағалаудың формальді, формальді емес әдістерін тиімді әрі жүйелі қолдану қажет.

Оқу жетістігін бағалау дағдылары: Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауда бірқатар дағдылар қолданылады. Олар: білу, түсіну, қолдану, сыни ойлану, анализ, синтез, бағалау, зерттеу дағдылары, рефлексия, коммуникативті дағдылар, тілдік дағдылар, жеке жұмыс жасау дағдылары, топта жұмыс жасау дағдылары, мәліметті іздеу дағдылары, тәжірибелік дағдылар, шығармашылық дағдылар, қолдану дағдылары. білу кезеңінде пайдаланылатын етістіктер: білімді еске түсіру, анықтау, мақұлдау, қайталау, атау, әңгімелеу, ұсыну, табу болса түсінуде қайта қарастыру, сәйкестендіру, талқылау, тарту, мойындау, қайта қарау, түсіндіру, әңгімелеу, айқындау мақсаттары қойылады. Қолдану кезеңінде: көрсету, тағайындау, орындау, суреттеу, қолдану, пайдалану, айналысу болса, талдауда: ажырату, саралау, үміт арту, даулау, салыстыру, тәжірибеден өткізу, қарама-қарсы қою, зерделеуді ұйымдастыруда, ал жинақтау: тұжырымдау, оқыту, әзірлеу, дамыту, қайта анықтау, ұсыну, жасауды, бағалауда жорамалдау, бағалау, таңдау, баға қою, анықтау, санау, өлшеу, айыптау. Оқытуда АКТ модулін ұтымды пайдалану оқушылардың тақырыпқа қызығушылығын арттырып, мазмұнын игеруге ерекше талпынысын тудырып отырады. Бұл жерде көрсетілетін материал оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай таңдалып, олардың ойлау қабілетінің өсуіне ықпал етті. Білу, түсіну кезеңінде биология пәнінен тәжірибе жасауға болатындығын ескеріп, топтық диалогты тәжірибе жасаумен ұштастырдым. Оқушылар оқулықты басшылыққа алып, бүршіктің құрылысын лупамен

қарап гүл бүршігі мен өсу бүршіктерін ажыратып көрді. Бұл жерде тәжірибені бірігіп жасады, тақырыптың негізгі ойын шығара алды. Топтық диалогта оқушылардың басқару және көшбасшылық қабілеттерінің топ жұмысын ұйымдастыру мен бағалау кезінде көрініс тапты. Оқушылар тәжірибені біліммен ұштастыра отырып, критериалды бағалау негізінде тапсырмаларға жауап берді. Сонымен қатар тапсырмалар арқылы өз білімдерін саралайды. Ұпай сандарына қарай отырып, өз білім дәрежесін алға қарай жетілдіруге мүмкіндік алады.

21-22-дәріс тақырыбы: Оқушылардың оқу жетістіктерін критералды бағалау түрлері

Мақсаты: Критералды бағалаудың талаптары, ерекшелігі, мағызын ұғыну

Тірек ұғымдар: критерий, бағалау, дискриптор, рубрика

Жоспары:

1. Оқушылардың оқу жетістіктерін түрлері
2. Жиынтық бағалау , қалыптастырушы бағалау
3. Бөлім бойынша бағалау өткізі тәртібі
4. Критериалды бағалау тиімділігі

Дәріс мазмұны: Елімізді өркениетті әлемге танытатын, дамыған елдер қатарында терезесін тең ететін күш – білім және білімді ұрпақ. Сондықтан да Елбасымыз Н.Назарбаев өзінің Жолдауларында білім саласына айрықша көңіл бөліп, еліміздің жарқын болашағы білікті де парасатты жастардың қолында екенін назардан тыс қалдырған емес.

Қазіргі қоғамның өзекті мәселелерінің бірі – әлеуметтік, экономикалық өзгермелі жағдайларда өмір сүруге дайын болып қана қоймай, сонымен қатар оны жүзеге асыруға, жақсартуға игі ықпал ететін жеке тұлғаны қалыптастыру. Мұндай тұлғаға қойылатын бірінші кезектегі нақты талаптар – шығармашылық, белсенділік, жауаптылық, терең білімділік, кәсіби сауаттылық. Бұл талаптарды жүзеге асыру үшін оқушы білімін бағалауда мүлдем жаңа бағытта жұмыс істеу қажеттілігі туындап отыр. Осы қажеттілікті шешудің бірден–бір жолы оқушы білімін критериалды бағалау жүйесі бойынша сараптау. Бұрын оқытуда оқушылар тек қана тыңдаушы, орындаушы болып келсе, ал қазіргі оқушы өздігінен білім іздейтін жеке тұлға екендігіне ерекше мән беруіміз керек. Критериалды бағалау – оқушының оқу нәтижелерін білім беру мақсаттары мен мазмұнына сәйкес келетін, білім беру үдерісіне қатысушылардың (оқушы, мектеп әкімшілігі, ата-аналар, заңды тұлғалар және т.б.) барлығына алдын ала таныс, ұжым талқысынан өткен, нақты анықталған өлшемдер арқылы оқушының оқу жетістіктерін салыстыруға негізделген үдеріс. Сыныптағы бағалау тек қана техникалық тәсіл емес. Мұғалімдер жазбаша немесе ауызша түрде баға қою арқылы бағалайды. Олар қолданатын кез келген нысананың артында тек қана объективті немесе жеткілікті дәрежеде объективті емес нормалар мен стандарттар ғана емес, сондай-ақ баланың дамуы, оқуы және ынтасы туралы түсінік, сонымен қатар өзін-өзі бағалау, қабілеттілік және күш-жігер сияқты ұғымдарға қатысты құндылықтар жатыр. (Александр, 2001)

Бағалау - оқу дәлелдері жоспарлы және жүйелі жинақталатын және де оқу сапасы туралы қорытынды қабылдау үшін қолданылатын кез келген қызметті сипаттайтын ұғым. Бұл ұғым екі аспектіні көздейді: *оқуды бағалау және оқу үшін бағалау*. Бағалаудың түрлі нысандары олардың оқуды жақсарту әлеуеті тұрғысынан сипатталған және бағытталған. Оқуды критериалды бағалауды зерделеуге бағытталған. «Бағалау» термині «жақын отыру» деген сөзді білдіреді. Бір адам басқа адамның не айтып, не істегенін немесе өзін-өзі бақылау жағдайында өзінің дербес ойлауын, түсінігін, тәртібін мұқият бақылауы болып табылады.

Критериалды бағалау жүйесінде ең маңызды нәрсе – оқу процесінің өзі, сол арқылы оқушы өзін-өзі бағалауды үйреніп, өз білімінің артықшылықтары мен кемшіліктерін

көріп, әрі қарай қалай даму керектігін түсінеді, яғни бұл жүйеде оқушының қалай жұмыс жасағаны, қалай ойланғаны бағаланады. Критерийлер - оқытудың міндеттерін жүзеге асыратын өлшемдер, атап айтқанда, оқушылар жұмыс барысында орындайтын іс-әрекеттер тізбесі. Бағалауды өткізу үшін, оқушылардың нені білетіндігін және не істей алатындығын анықтау қажет. Оқыту – мұғалімдердің оқушыларға жасаған сыйы емес, бұл күзiреттiлiктер бiлiм алу үшiн оқушылардың өздерi де оқу үдерiсiне белсендi қатысуын талап етедi. Мұғалiмдер, өз кезегiнде, өзiнiң сабақ беруiне емес, оқушылардың оқу ептiлiгiн дамытуға назар аударуы тиiс. Осы мақсатта мұғалiм оқыту ортасын құру керек. [МАН, 70 бет] Осы орайда оқушылар арасында өзара түсiнiстiк және ұжымдық қарым-қатынасты орнатып, оқушылардың сенiмсiздiктерiн жойып, мүмкiндiктерiн арттыруға жол ашатын бiрден бiр тәсiл критериалды бағалау болып табылады. Критерийлер – оқытудың мiндеттерiн жүзеге асыратын өлшемдер, атап айтқанда, оқушылар жұмыс барысында орындайтын iс-әрекеттер тiзбесi. Критериалдық бағалау – бұл бiлiмнiң мақсаты мен мазмұнына сәйкес келетiн, оқушылардың оқу-танымдық бiлiктiлiгiн қалыптастыруға себепшi болатын, айқын анықталған, ұжыммен шығарылған. Бiлiм процесiнiң барлық қатысушыларына алдын ала белгiлi критериялармен оқушылардың оқу жетiстiктерiн салыстыруға негiзделген процесс. Егер балаға оның белгiлi бiр деңгейге жеткендiгiн айтса, онда бұл оған үздiк нәтижеге жету үшiн не iстеу керектiгiн түсiнуге көмектеспейдi; бұл ретте егер баламен бiрге оның жұмысында мұндай бағалауға не әкелгенiн және бағалау өлшемдерiн түсiндiруге талдау жасаса, онда бұл балаға өзiнiң нәтижесiн жақсарту үшiн кейiн не iстеу керектiгiн түсiнуге мүмкiндiк бередi.[МАН107бет] Критериалды бағалауды енгiзудiң мақсаты: Мектепте оқыту сапасын жоғарылату; Мектеп бiтiрушiлердiң бiлiмiн халықаралық стандартқа сәйкестендiру. Критериалды бағалаудың мiндеттерi: Сабақтың әр бөлiктерiндегi оқушының дайындық деңгейiн анықтауға; Бағдарламаға сәйкес оқу мақсаттарын орындау қабiлетi; Жеке оқушының даму жетiстiгiн бақылауға; Оқушының бiлiм алу барысындағы қателiктерi мен олқылықтарын айқындауға; Әр түрлi жұмыс барысындағы алған өз бағасының әдiлдiгiне көзiн жеткiзуге; Оқу бағдарламасының тиiмдiлiгiн саралауға; Сабақ үдерiсi мен бiлiмнiң меңгерiлуi туралы оқушы мен мұғалiм және ата-ана арасындағы керi байланысты қамтамасыз етуге негiзделген. -Жаһандану заманында жас ұрпақтың жаңаша ойлау қабiлетiн, белсендiлiгiн арттыру, бiлiмге деген құштарлығы ояту, Жаңа бағдарламаны меңгеру барысында ерекше есте қалған мына әдiс-тәсiлдер сабақтың тиiмдi өтуiне, оқушы бойында қажеттi 4 дағдыны(тыңдалым, айтылым, жазылым, оқылым) қалыптастыруға ықпал ететiнi сөзсiз: Критериалды бағалаудың маңызы мұғалiмдер үшiн: Сапалы нәтижеге әкелетiн критерийлер құрастыруға; Өз iс-әрекетiн саралап және болашаққа жоспарлай алатын мәлiметтер алуға; Сабақ берудiң сапасын арттыруға; Оқушының жеке ерекшелiктерiн ескере отырып, оқытудың әр тұлғаға арналған ауқымын жоспарлауға; Бағалаудың әртүрлi әдiстерiн пайдалануға; Оқу бағдарламасын қолжетiмдi ету үшiн ұсыныстар енгiзуге мүмкiндiк бередi. Оқушылар үшiн: Танымдық қабiлетi мен ойлау деңгейiн арттыратын оқытудың әртүрлi әдiстерiн пайдалануға; табысқа жетелейтiн бағалау критерилерiн түсiнуге; өзiн және өзгелердi бағалау арқылы керi байланысқа түсуге; сыни ойлануына, еркiн ойын айтуға, өзiнiң бiлiмiн көрсетуге жетелесе, Ата - аналар үшiн: Баласының бiлiм сапасының дәлелдемелерiмен танысуға; оқуындағы табыстылықты бақылауға; оқуына қолдау көрсету жолдарына бағыт алуына мүмкiндiк туғызады. Критериалды бағалау жүйесi бұрынғы бағалауға қарағанда қалыптастырушы және жиынтық бағалаумен ерекшеленедi. Қалыптастырушы бағалау оқытуды, әдiстердi және осы мүмкiндiктердi iске асыру түрлерiн жақсарту мүмкiндiктерiн анықтауға бағытталған болса, жиынтық бағалау мақсатты баға қою және сертификаттау немесе оқытудың алға жылжуын тiркеу үшiн оқыту қорытындысын шығару үшiн қажет.[МАН,55бет] Жалпы қалыптастырушы бағалау сабақ жүйесiнде жеке қарастырылмайтын, сабақпен қатар жүретiн үрдiс. Қалыптастырушы бағалаудың (оқыту үшiн бағалау) маңызы – бiлiм берудi, әдiстердi және осы мүмкiндiктердi iске асыру түрлерiн жақсарту, мақсаты–

оқытудың қиындықтарын анықтау, оқыту бағдарламасының мазмұнын және білім беру стилін білу, болжау мен сұрыптау, жетістікке жеткендігін көрсететін кері байланыс. Бағалаудың мәні – бақылау, алынған мәліметтердің интерпретациясы, бұдан арғы іс-әрекеттерді анықтау үшін қолданылуы мүмкін шешімдерді қорытындылау. Ол оқушының жаңа сабақты, тарауды қалай меңгеріп жатқандығын жүйелі түрде бақылап, қадағалап отыру. Жиынтық бақылау жұмысына дейінгі оқушының білім деңгейін қалыптастыру, дамыту, жетілдіру. Қалыптастырушы бағалау жұмысы сабақтың толық бөлігін қамтуы міндетті емес. Ол сабақтың басында, сабақтың ортасында, сабақтың соңғы бөлігінде жүргізіледі. Уақыт көлемі тапсырма деңгейіне сәйкес 5-10 минут болуы мүмкін. Сабақ барысында қалыптастырушы бағалаудың формальді, формальді емес әдістерін тиімді әрі жүйелі қолдану қажет.

Оқу жетістігін бағалау дағдылары: Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауда бірқатар дағдылар қолданылады. Олар: білу, түсіну, қолдану, сыни ойлану, анализ, синтез, бағалау, зерттеу дағдылары, рефлексия, коммуникативті дағдылар, тілдік дағдылар, жеке жұмыс жасау дағдылары, топта жұмыс жасау дағдылары, мәліметті іздеу дағдылары, тәжірибелік дағдылар, шығармашылық дағдылар, қолдану дағдылары. білу кезеңінде пайдаланылатын етістіктер: білімді еске түсіру, анықтау, мақұлдау, қайталау, атау, әңгімелеу, ұсыну, табу болса түсінуде қайта қарастыру, сәйкестендіру, талқылау, тарту, мойындау, қайта қарау, түсіндіру, әңгімелеу, айқындау мақсаттары қойылады. Қолдану кезеңінде: көрсету, тағайындау, орындау, суреттеу, қолдану, пайдалану, айналысу болса, талдауда: ажырату, саралау, үміт арту, даулау, салыстыру, тәжірибеден өткізу, қарама-қарсы қою, зерделеуді ұйымдастыруда, ал жинақтау: тұжырымдау, оқыту, әзірлеу, дамыту, қайта анықтау, ұсыну, жасауды, бағалауда жорамалдау, бағалау, таңдау, баға қою, анықтау, санау, өлшеу, айыптау. Оқытуда АКТ модулін ұтымды пайдалану оқушылардың тақырыпқа қызығушылығын арттырып, мазмұнын игеруге ерекше талпынысын тудырып отырады. Бұл жерде көрсетілетін материал оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай таңдалып, олардың ойлау қабілетінің өсуіне ықпал етті. Білу, түсіну кезеңінде биология пәнінен тәжірибе жасауға болатындығын ескеріп, топтық диалогты тәжірибе жасаумен ұштастырдым. Оқушылар оқулықты басшылыққа алып, бүршіктің құрылысын лупамен қарап гүл бүршігі мен өсу бүршіктерін ажыратып көрді. Бұл жерде тәжірибені бірігіп жасады, тақырыптың негізгі ойын шығара алды. Топтық диалогта оқушылардың басқару және көшбасшылық қабілеттерінің топ жұмысын ұйымдастыру мен бағалау кезінде көрініс тапты. Оқушылар тәжірибені біліммен ұштастыра отырып, критериялды бағалау негізінде тапсырмаларға жауап берді. Сонымен қатар тапсырмалар арқылы өз білімдерін саралайды. Ұпай сандарына қарай отырып, өз білім дәрежесін алға қарай жетілдіруге мүмкіндік алады.

23-24-дәріс тақырыбы: Қалыптастырушы және жиынтық бағалау әдіс-тәсілдері

Мақсаты: Критериялды бағалаудың талаптары, ерекшелігі, мағызын ұғыну

Тірек ұғымдар: критерий, бағалау, дискриптор, рубрика

Жоспары:

1. Оқушылардың оқу жетістіктерін түрлері
2. Жиынтық бағалау, қалыптастырушы бағалау
3. Бөлім бойынша бағалау өткізі тәртібі
4. Критериялды бағалау тиімділігі

Дәріс мазмұны: Кез-келген бағалау (қалыптастырушы және ішкі жиынтық бағалау болса да) анық, сенімді, қолайлы және сыныптағы оқуды ұйымдастыруда жағымды әсер беретіндей болуы қажет. Мектепшілік бағалауда енгізілген дағдылар мен мақсаттарды қолдана отырып, сабақ беру үдерісінің мазмұнын бағалау үшін дайындалған қалыптастырушы және ішкі жиынтық бағалау сенімді болып есептеледі. Қалыптастырушы бағалаудағы оқу мақсаттары оқу бағдарламасында көрсетілген. ІЖБ бойынша тест спецификациясы бағалау барысында барлық оқушыларға бірдей мүмкіндіктер беру мақсатымен дайындалады. Мұғалім оқушының қалыптастырушы бағалау үдерісінде оқу

нәтижесіне жетуі туралы әдістемелік ұсыныстарды басшылыққа ала отырып шешім қабылдайды және ішкі жиынтық бағалаудағы балдарын балл қою кестесіне сәйкес қояды. Бұл бағалау түрлерінің сенімділігін қамтамасыз етеді, тоқсан аяғы мен оқу жылының аяғында қойылған бағаның барлық оқушыларға бірдей қолданылған жалпы критерийлер негізінде және сенімді түрде жүргізілгенін көрсетеді. Басшылықта сипатталған балл қою кестесі мен модерациялау оқушы мен мұғалімді оқу мен оқыту үдерісінде қолданылатын ҚБ мен ІЖБ-дың сенімді нәтижелері туралы тиімді ақпараттармен қамтамасыз етеді. Критериалды бағалаудың кіріктірілген моделі мұғалімнің сыныптағы жұмысын қолдауға, оқыту үдерісіне оң әсер беруге бағытталып жасалған. ҚБ, ІЖБ және СЖБ-дың нәтижелері мұғалімге өзінің өткен сабағына ой жүгіртіп, рефлексия жасауға және кейінгі сабақтарын тиімді түрде жоспарлау үшін қолданылған әдіс-тәсілдерінің қаншалықты тиімді болғанын, болашақта неге басым назар аудару керектігін анықтауға мүмкіндік береді. Елімізді өркениетті әлемге танытатын, дамыған елдер қатарында терезесін тең ететін күш – білім және білімді ұрпақ. Сондықтан да Елбасымыз Н.Назарбаев өзінің Жолдауларында білім саласына айрықша көңіл бөліп, еліміздің жарқын болашағы білікті де парасатты жастардың қолында екенін назардан тыс қалдырған емес. Қазіргі қоғамның өзекті мәселелерінің бірі – әлеуметтік, экономикалық өзгермелі жағдайларда өмір сүруге дайын болып қана қоймай, сонымен қатар оны жүзеге асыруға, жақсартуға игі ықпал ететін жеке тұлғаны қалыптастыру. Мұндай тұлғаға қойылатын бірінші кезектегі нақты талаптар – шығармашылық, белсенділік, жауаптылық, терең білімділік, кәсіби сауаттылық. Бұл талаптарды жүзеге асыру үшін оқушы білімін бағалауда мүлдем жаңа бағытта жұмыс істеу қажеттілігі туындап отыр. Осы қажеттілікті шешудің бірден-бір жолы оқушы білімін критериалды бағалау жүйесі бойынша сараптау. Бұрын оқытуда оқушылар тек қана тыңдаушы, орындаушы болып келсе, ал қазіргі оқушы өздігінен білім іздейтін жеке тұлға екендігіне ерекше мән беруіміз керек. Критериалды бағалау – оқушының оқу нәтижелерін білім беру мақсаттары мен мазмұнына сәйкес келетін, білім беру үдерісіне қатысушылардың (оқушы, мектеп әкімшілігі, ата-аналар, заңды тұлғалар және т.б.) барлығына алдын ала таныс, ұжым талқысынан өткен, нақты анықталған өлшемдер арқылы оқушының оқу жетістіктерін салыстыруға негізделген үдеріс. Сыныптағы бағалау тек қана техникалық тәсіл емес. Мұғалімдер жазбаша немесе ауызша түрде баға қою арқылы бағалайды. Олар қолданатын кез келген нысананың артында тек қана объективті немесе жеткілікті дәрежеде объективті емес нормалар мен стандарттар ғана емес, сондай-ақ баланың дамуы, оқуы және ынтасы туралы түсінік, сонымен қатар өзін-өзі бағалау, қабілеттілік және күш-жігер сияқты ұғымдарға қатысты құндылықтар жатыр. *Бағалау* - оқу дәлелдері жоспарлы және жүйелі жинақталатын және де оқу сапасы туралы қорытынды қабылдау үшін қолданылатын кез келген қызметті сипаттайтын ұғым. Бұл ұғым екі аспектіні көздейді: *оқуды бағалау және оқу үшін бағалау*. Бағалаудың түрлі нысандары олардың оқуды жақсарту әлеуеті тұрғысынан сипатталған және бағытталған. Оқуды критериалды бағалауды зерделеуге бағытталған. «Бағалау» термині «жақын отыру» деген сөзді білдіреді. Бір адам басқа адамның не айтып, не істегенін немесе өзін-өзі бақылау жағдайында өзінің дербес ойлауын, түсінігін, тәртібін мұқият бақылауы болып табылады. Критериалды бағалау жүйесінде ең маңызды нәрсе – оқу процесінің өзі, сол арқылы оқушы өзін-өзі бағалауды үйреніп, өз білімінің артықшылықтары мен кемшіліктерін көріп, әрі қарай қалай даму керектігін түсінеді, яғни бұл жүйеде оқушының қалай жұмыс жасағаны, қалай ойланғаны бағаланады. Критерийлер - оқытудың міндеттерін жүзеге асыратын өлшемдер, атап айтқанда, оқушылар жұмыс барысында орындайтын іс-әрекеттер тізбесі. Бағалауды өткізу үшін, оқушылардың нені білетіндігін және не істей алатындығын анықтау қажет. Оқыту – мұғалімдердің оқушыларға жасаған сыйы емес, бұл құзіреттіліктер білім алу үшін оқушылардың өздері де оқу үдерісіне белсенді қатысуын талап етеді. Мұғалімдер, өз кезегінде, өзінің сабақ беруіне емес, оқушылардың оқу ептілігін дамытуға назар аударуы тиіс. Осы мақсатта мұғалім оқыту ортасын құру керек. [МАН, 70 бет] Осы орайда

оқушылар арасында өзара түсіністік және ұжымдық қарым-қатынасты орнатып, оқушылардың сенімсіздіктерін жойып, мүмкіндіктерін арттыруға жол ашатын бірден бір тәсіл критериалды бағалау болып табылады. Критерийлер – оқытудың міндеттерін жүзеге асыратын өлшемдер, атап айтқанда, оқушылар жұмыс барысында орындайтын іс-әрекеттер тізбесі. Критериалды бағалау – бұл білімнің мақсаты мен мазмұнына сәйкес келетін, оқушылардың оқу-танымдық біліктілігін қалыптастыруға себепші болатын, айқын анықталған, ұжыммен шығарылған. Білім процесінің барлық қатысушыларына алдын ала белгілі критериялармен оқушылардың оқу жетістіктерін салыстыруға негізделген процесс. Егер балаға оның белгілі бір деңгейге жеткендігін айтса, онда бұл оған үздік нәтижеге жету үшін не істеу керектігін түсінуге көмектеспейді; бұл ретте егер баламен бірге оның жұмысында мұндай бағалауға не әкелгенін және бағалау өлшемдерін түсіндіруге талдау жасаса, онда бұл балаға өзінің нәтижесін жақсарту үшін кейін не істеу керектігін түсінуге мүмкіндік береді.[МАН107бет] Критериалды бағалауды енгізудің мақсаты: Мектепте оқыту сапасын жоғарылату; Мектеп бітірушілердің білімін халықаралық стандартқа сәйкестендіру. Критериалды бағалаудың міндеттері: Сабақтың әр бөліктеріндегі оқушының дайындық деңгейін анықтауға; Бағдарламаға сәйкес оқу мақсаттарын орындау қабілеті; Жеке оқушының даму жетістігін бақылауға; Оқушының білім алу барысындағы қателіктері мен олқылықтарын айқындауға; Әр түрлі жұмыс барысындағы алған өз бағасының әділдігіне көзін жеткізуге; Оқу бағдарламасының тиімділігін саралауға; Сабақ үдерісі мен білімнің меңгерілуі туралы оқушы мен мұғалім және ата-ана арасындағы кері байланысты қамтамасыз етуге негізделген. - Жаһандану заманында жас ұрпақтың жаңаша ойлау қабілетін, белсенділігін арттыру, білімге деген құштарлығы ояту, Жаңа бағдарламаны меңгеру барысында ерекше есте қалған мына әдіс-тәсілдер сабақтың тиімді өтуіне, оқушы бойында қажетті 4 дағдыны(тыңдалым, айтылым, жазылым, оқылым) қалыптастыруға ықпал ететіні сөзсіз: Критериалды бағалаудың маңызы мұғалімдер үшін: Сапалы нәтижеге әкелетін критерийлер құрастыруға; Өз іс-әрекетін саралап және болашаққа жоспарлай алатын мәліметтер алуға; Сабақ берудің сапасын арттыруға; Оқушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оқытудың әр тұлғаға арналған ауқымын жоспарлауға; Бағалаудың әртүрлі әдістерін пайдалануға; Оқу бағдарламасын қолжетімді ету үшін ұсыныстар енгізуге мүмкіндік береді. Оқушылар үшін: Танымдық қабілеті мен ойлау деңгейін арттыратын оқытудың әртүрлі әдістерін пайдалануға; табысқа жетелейтін бағалау критерийлерін түсінуге; өзін және өзгелерді бағалау арқылы кері байланысқа түсуге; сыни ойлануына, еркін ойын айтуға, өзінің білімін көрсетуге жетелесе, Ата - аналар үшін: Баласының білім сапасының дәлелдемелерімен танысуға; оқуындағы табыстылықты бақылауға; оқуына қолдау көрсету жолдарына бағыт алуына мүмкіндік туғызады. Критериалды бағалау жүйесі бұрынғы бағалауға қарағанда қалыптастырушы және жиынтық бағалаумен ерекшеленеді. Қалыптастырушы бағалау оқытуды, әдістерді және осы мүмкіндіктерді іске асыру түрлерін жақсарту мүмкіндіктерін анықтауға бағытталған болса, жиынтық бағалау мақсатты баға қою және сертификаттау немесе оқытудың алға жылжуын тіркеу үшін оқыту қорытындысын шығару үшін қажет.[МАН,55бет] Жалпы қалыптастырушы бағалау сабақ жүйесінде жеке қарастырылмайтын, сабақпен қатар жүретін үрдіс. Қалыптастырушы бағалаудың (оқыту үшін бағалау) маңызы – білім беруді, әдістерді және осы мүмкіндіктерді іске асыру түрлерін жақсарту, мақсаты– оқытудың қиындықтарын анықтау,оқыту бағдарламасының мазмұнын және білім беру стилін білу,болжау мен сұрыптау, жетістікке жеткендігін көрсететін кері байланыс. Бағалаудың мәні – бақылау, алынған мәліметтердің интерпретациясы, бұдан арғы іс-әрекеттерді анықтау үшін қолданылуы мүмкін шешімдерді қорытындылау. Ол оқушының жаңа сабақты, тарауды қалай меңгеріп жатқандығын жүйелі түрде бақылап, қадағалап отыру. Жиынтық бақылау жұмысына дейінгі оқушының білім деңгейін қалыптастыру, дамыту, жетілдіру. Қалыптастырушы бағалау жұмысы сабақтың толық бөлігін қамтуы міндетті емес. Ол сабақтың басында , сабақтың ортасында , сабақтың соңғы бөлігінде

жүргізіледі. Уақыт көлемі тапсырма деңгейіне сәйкес 5-10 минут болуы мүмкін. Сабақ барысында қалыптастырушы бағалаудың формальді, формальді емес әдістерін тиімді әрі жүйелі қолдану қажет.

Оқу жетістігін бағалау дағдылары: Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауда бірқатар дағдылар қолданылады. Олар: білу, түсіну, қолдану, сыни ойлану, анализ, синтез, бағалау, зерттеу дағдылары, рефлексия, коммуникативті дағдылар, тілдік дағдылар, жеке жұмыс жасау дағдылары, топта жұмыс жасау дағдылары, мәліметті іздеу дағдылары, тәжірибелік дағдылар, шығармашылық дағдылар, қолдану дағдылары. білу кезеңінде пайдаланылатын етістіктер: білімді еске түсіру, анықтау, мақұлдау, қайталау, атау, әңгімелеу, ұсыну, табу болса түсінуде қайта қарастыру, сәйкестендіру, талқылау, тарту, мойындау, қайта қарау, түсіндіру, әңгімелеу, айқындау мақсаттары қойылады. Қолдану кезеңінде: көрсету, тағайындау, орындау, суреттеу, қолдану, пайдалану, айналысу болса, талдауда: ажырату, саралау, үміт арту, даулау, салыстыру, тәжірибеден өткізу, қарама-қарсы қою, зерделеуді ұйымдастыруда, ал жинақтау: тұжырымдау, оқыту, әзірлеу, дамыту, қайта анықтау, ұсыну, жасауды, бағалауда жорамалдау, бағалау, таңдау, баға қою, анықтау, санау, өлшеу, айыптау. Оқытуда АКТ модулін ұтымды пайдалану оқушылардың тақырыпқа қызығушылығын арттырып, мазмұнын игеруге ерекше талпынысын тудырып отырады. Бұл жерде көрсетілетін материал оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай таңдалып, олардың ойлау қабілетінің өсуіне ықпал етті. Білу, түсіну кезеңінде биология пәнінен тәжірибе жасауға болатындығын ескеріп, топтық диалогты тәжірибе жасаумен ұштастырдым. Оқушылар оқулықты басшылыққа алып, бүршіктің құрылысын лупамен қарап гүл бүршігі мен өсу бүршіктерін ажыратып көрді. Бұл жерде тәжірибені бірігіп жасады, тақырыптың негізгі ойын шығара алды. Топтық диалогта оқушылардың басқару және көшбасшылық қабілеттерінің топ жұмысын ұйымдастыру мен бағалау кезінде көрініс тапты. Оқушылар тәжірибені біліммен ұштастыра отырып, критериалды бағалау негізінде тапсырмаларға жауап берді. Сонымен қатар тапсырмалар арқылы өз білімдерін саралайды. Ұпай сандарына қарай отырып, өз білім дәрежесін алға қарай жетілдіруге мүмкіндік алады.

25-26-дәріс тақырыбы: Қалыптастырушы және жиынтық бағалау әдіс-тәсілдері

Мақсаты: Критериалды бағалаудың талаптары, ерекшелігі, мағызын ұғыну

Тірек ұғымдар: критерий, бағалау, дискриптор, рубрика

Жоспары:

1. Оқушылардың оқу жетістіктерін түрлері
2. Жиынтық бағалау, қалыптастырушы бағалау
3. Бөлім бойынша бағалау өткізі тәртібі
4. Критериалды бағалау тиімділігі

Дәріс мазмұны: Кез-келген бағалау (қалыптастырушы және ішкі жиынтық бағалау болса да) анық, сенімді, қолайлы және сыныптағы оқуды ұйымдастыруда жағымды әсер беретіндей болуы қажет. Мектепшілік бағалауда енгізілген дағдылар мен мақсаттарды қолдана отырып, сабақ беру үдерісінің мазмұнын бағалау үшін дайындалған қалыптастырушы және ішкі жиынтық бағалау сенімді болып есептеледі. Қалыптастырушы бағалаудағы оқу мақсаттары оқу бағдарламасында көрсетілген. ІЖБ бойынша тест спецификациясы бағалау барысында барлық оқушыларға бірдей мүмкіндіктер беру мақсатымен дайындалады. Мұғалім оқушының қалыптастырушы бағалау үдерісінде оқу нәтижесіне жетуі туралы әдістемелік ұсыныстарды басшылыққа ала отырып шешім қабылдайды және ішкі жиынтық бағалаудағы балдарын балл қою кестесіне сәйкес қояды. Бұл бағалау түрлерінің сенімділігін қамтамасыз етеді, тоқсан аяғы мен оқу жылының аяғында қойылған бағаның барлық оқушыларға бірдей қолданылған жалпы критерийлер негізінде және сенімді түрде жүргізілгенін көрсетеді. Басшылықта сипатталған балл қою кестесі мен модерациялау оқушы мен мұғалімді оқу мен оқыту үдерісінде қолданылатын ҚБ мен ІЖБ-дың сенімді нәтижелері туралы тиімді ақпараттармен қамтамасыз етеді.

Критериалды бағалаудың кіріктірілген моделі мұғалімнің сыныптағы жұмысын қолдауға, оқыту үдерісіне оң әсер беруге бағытталып жасалған. ҚБ, ІЖБ және СЖБ-дың нәтижелері мұғалімге өзінің өткен сабағына ой жүгіртіп, рефлексия жасауға және кейінгі сабақтарын тиімді түрде жоспарлау үшін қолданылған әдіс-тәсілдерінің қаншалықты тиімді болғанын, болашақта неге басым назар аудару керектігін анықтауға мүмкіндік береді. Елімізді өркениетті әлемге танытатын, дамыған елдер қатарында терезесін тең ететін күш – білім және білімді ұрпақ. Сондықтан да Елбасымыз Н.Назарбаев өзінің Жолдауларында білім саласына айрықша көңіл бөліп, еліміздің жарқын болашағы білікті де парасатты жастардың қолында екенін назардан тыс қалдырған емес. Қазіргі қоғамның өзекті мәселелерінің бірі – әлеуметтік, экономикалық өзгермелі жағдайларда өмір сүруге дайын болып қана қоймай, сонымен қатар оны жүзеге асыруға, жақсартуға игі ықпал ететін жеке тұлғаны қалыптастыру. Мұндай тұлғаға қойылатын бірінші кезектегі нақты талаптар – шығармашылық, белсенділік, жауаптылық, терең білімділік, кәсіби сауаттылық. Бұл талаптарды жүзеге асыру үшін оқушы білімін бағалауда мүлдем жаңа бағытта жұмыс істеу қажеттілігі туындап отыр. Осы қажеттілікті шешудің бірден-бір жолы оқушы білімін критериалды бағалау жүйесі бойынша сараптау. Бұрын оқытуда оқушылар тек қана тындаушы, орындаушы болып келсе, ал қазіргі оқушы өздігінен білім іздейтін жеке тұлға екендігіне ерекше мән беруіміз керек. Критериалды бағалау – оқушының оқу нәтижелерін білім беру мақсаттары мен мазмұнына сәйкес келетін, білім беру үдерісіне қатысушылардың (оқушы, мектеп әкімшілігі, ата-аналар, заңды тұлғалар және т.б.) барлығына алдын ала таныс, ұжым талқысынан өткен, нақты анықталған өлшемдер арқылы оқушының оқу жетістіктерін салыстыруға негізделген үдеріс. Сыныптағы бағалау тек қана техникалық тәсіл емес. Мұғалімдер жазбаша немесе ауызша түрде баға қою арқылы бағалайды. Олар қолданатын кез келген нысананың артында тек қана объективті немесе жеткілікті дәрежеде объективті емес нормалар мен стандарттар ғана емес, сондай-ақ баланың дамуы, оқуы және ынтасы туралы түсінік, сонымен қатар өзін-өзі бағалау, қабілеттілік және күш-жігер сияқты ұғымдарға қатысты құндылықтар жатыр. (Александр, 2001)

Бағалау - оқу дәлелдері жоспарлы және жүйелі жинақталатын және де оқу сапасы туралы қорытынды қабылдау үшін қолданылатын кез келген қызметті сипаттайтын ұғым. Бұл ұғым екі аспектіні көздейді: *оқуды бағалау және оқу үшін бағалау*. Бағалаудың түрлі нысандары олардың оқуды жақсарту әлеуеті тұрғысынан сипатталған және бағытталған. Оқуды критериалды бағалауды зерделеуге бағытталған. «Бағалау» термині «жақын отыру» деген сөзді білдіреді. Бір адам басқа адамның не айтып, не істегенін немесе өзін-өзі бақылау жағдайында өзінің дербес ойлауын, түсінігін, тәртібін мұқият бақылауы болып табылады.

Критериалды бағалау жүйесінде ең маңызды нәрсе – оқу процесінің өзі, сол арқылы оқушы өзін-өзі бағалауды үйреніп, өз білімінің артықшылықтары мен кемшіліктерін көріп, әрі қарай қалай даму керектігін түсінеді, яғни бұл жүйеде оқушының қалай жұмыс жасағаны, қалай ойланғаны бағаланады. Критерийлер - оқытудың міндеттерін жүзеге асыратын өлшемдер, атап айтқанда, оқушылар жұмыс барысында орындайтын іс-әрекеттер тізбесі. Бағалауды өткізу үшін, оқушылардың нені білетіндігін және не істей алатындығын анықтау қажет. Оқыту – мұғалімдердің оқушыларға жасаған сыйы емес, бұл құзіреттіліктер білім алу үшін оқушылардың өздері де оқу үдерісіне белсенді қатысуын талап етеді. Мұғалімдер, өз кезегінде, өзінің сабақ беруіне емес, оқушылардың оқу ептілігін дамытуға назар аударуы тиіс. Осы мақсатта мұғалім оқыту ортасын құру керек. [МАН, 70 бет] Осы орайда оқушылар арасында өзара түсіністік және ұжымдық қарым-қатынасты орнатып, оқушылардың сенімсіздіктерін жойып, мүмкіндіктерін арттыруға жол ашатын бірден-бір тәсіл критериалды бағалау болып табылады. Критерийлер – оқытудың міндеттерін жүзеге асыратын өлшемдер, атап айтқанда, оқушылар жұмыс барысында орындайтын іс-әрекеттер тізбесі. Критериалдық бағалау – бұл білімнің мақсаты мен мазмұнына сәйкес келетін, оқушылардың оқу-танымдық біліктілігін қалыптастыруға

себепші болатын, айқын анықталған, ұжыммен шығарылған. Білім процесінің барлық қатысушыларына алдын ала белгілі критериялармен оқушылардың оқу жетістіктерін салыстыруға негізделген процесс. Егер балаға оның белгілі бір деңгейге жеткендігін айтса, онда бұл оған үздік нәтижеге жету үшін не істеу керектігін түсінуге көмектеспейді; бұл ретте егер баламен бірге оның жұмысында мұндай бағалауға не әкелгенін және бағалау өлшемдерін түсіндіруге талдау жасаса, онда бұл балаға өзінің нәтижесін жақсарту үшін кейін не істеу керектігін түсінуге мүмкіндік береді.[МАН107бет] Критериалды бағалауды енгізудің мақсаты: Мектепте оқыту сапасын жоғарылату; Мектеп бітірушілердің білімін халықаралық стандартқа сәйкестендіру. Критериалды бағалаудың міндеттері: Сабақтың әр бөліктеріндегі оқушының дайындық деңгейін анықтауға; Бағдарламаға сәйкес оқу мақсаттарын орындау қабілеті; Жеке оқушының даму жетістігін бақылауға; Оқушының білім алу барысындағы қателіктері мен олқылықтарын айқындауға; Әр түрлі жұмыс барысындағы алған өз бағасының әділдігіне көзін жеткізуге; Оқу бағдарламасының тиімділігін саралауға; Сабақ үдерісі мен білімнің меңгерілуі туралы оқушы мен мұғалім және ата-ана арасындағы кері байланысты қамтамасыз етуге негізделген. -Жаһандану заманында жас ұрпақтың жаңаша ойлау қабілетін, белсенділігін арттыру, білімге деген құштарлығы ояту, Жаңа бағдарламаны меңгеру барысында ерекше есте қалған мына әдіс-тәсілдер сабақтың тиімді өтуіне, оқушы бойында қажетті 4 дағдыны(тыңдалым, айтылым, жазылым, оқылым) қалыптастыруға ықпал ететіні сөзсіз: Критериалды бағалаудың маңызы мұғалімдер үшін: Сапалы нәтижеге әкелетін критерийлер құрастыруға; Өз іс-әрекетін саралап және болашаққа жоспарлай алатын мәліметтер алуға; Сабақ берудің сапасын арттыруға; Оқушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оқытудың әр тұлғаға арналған ауқымын жоспарлауға; Бағалаудың әртүрлі әдістерін пайдалануға; Оқу бағдарламасын қолжетімді ету үшін ұсыныстар енгізуге мүмкіндік береді. Оқушылар үшін: Танымдық қабілеті мен ойлау деңгейін арттыратын оқытудың әртүрлі әдістерін пайдалануға; табысқа жетелейтін бағалау критерилерін түсінуге; өзін және өзгелерді бағалау арқылы кері байланысқа түсуге; сыни ойлануына, еркін ойын айтуға, өзінің білімін көрсетуге жетелесе, Ата - аналар үшін: Баласының білім сапасының дәлелдемелерімен танысуға; оқуындағы табыстылықты бақылауға; оқуына қолдау көрсету жолдарына бағыт алуына мүмкіндік туғызады. Критериалды бағалау жүйесі бұрынғы бағалауға қарағанда қалыптастырушы және жиынтық бағалаумен ерекшеленеді. Қалыптастырушы бағалау оқытуды, әдістерді және осы мүмкіндіктерді іске асыру түрлерін жақсарту мүмкіндіктерін анықтауға бағытталған болса, жиынтық бағалау мақсатты баға қою және сертификаттау немесе оқытудың алға жылжуын тіркеу үшін оқыту қорытындысын шығару үшін қажет.[МАН,55бет] Жалпы қалыптастырушы бағалау сабақ жүйесінде жеке қарастырылмайтын, сабақпен қатар жүретін үрдіс. Қалыптастырушы бағалаудың (оқыту үшін бағалау) маңызы – білім беруді, әдістерді және осы мүмкіндіктерді іске асыру түрлерін жақсарту, мақсаты– оқытудың қиындықтарын анықтау,оқыту бағдарламасының мазмұнын және білім беру стилін білу,болжау мен сұрыптау, жетістікке жеткендігін көрсететін кері байланыс. Бағалаудың мәні – бақылау, алынған мәліметтердің интерпретациясы, бұдан арғы іс-әрекеттерді анықтау үшін қолданылуы мүмкін шешімдерді қорытындылау. Ол оқушының жаңа сабақты, тарауды қалай меңгеріп жатқандығын жүйелі түрде бақылап, қадағалап отыру. Жиынтық бақылау жұмысына дейінгі оқушының білім деңгейін қалыптастыру, дамыту, жетілдіру. Қалыптастырушы бағалау жұмысы сабақтың толық бөлігін қамтуы міндетті емес. Ол сабақтың басында , сабақтың ортасында , сабақтың соңғы бөлігінде жүргізіледі.Уақыт көлемі тапсырма деңгейіне сәйкес 5-10 минут болуы мүмкін. Сабақ барысында қалыптастырушы бағалаудың формальді, формальді емес әдістерін тиімді әрі жүйелі қолдану қажет.

Оқу жетістігін бағалау дағдылары: Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауда бірқатар дағдылар қолданылады. Олар: білу, түсіну, қолдану, сыни ойлану, анализ, синтез, бағалау, зерттеу дағдылары, рефлексия, коммуникативті дағдылар, тілдік дағдылар, жеке

жұмыс жасау дағдылары, топта жұмыс жасау дағдылары, мәліметті іздеу дағдылары, тәжірибелік дағдылар, шығармашылық дағдылар, қолдану дағдылары. білу кезеңінде пайдаланылатын етістіктер: білімді еске түсіру, анықтау, мақұлдау, қайталау, атау, әңгімелеу, ұсыну, табу болса түсінуде қайта қарастыру, сәйкестендіру, талқылау, тарту, мойындау, қайта қарау, түсіндіру, әңгімелеу, айқындау мақсаттары қойылады. Қолдану кезеңінде: көрсету, тағайындау, орындау, суреттеу, қолдану, пайдалану, айналысу болса, талдауда: ажырату, саралау, үміт арту, даулау, салыстыру, тәжірибеден өткізу, қарама-қарсы қою, зерделеуді ұйымдастыруда, ал жинақтау: тұжырымдау, оқыту, әзірлеу, дамыту, қайта анықтау, ұсыну, жасауды, бағалауда жорамалдау, бағалау, таңдау, баға қою, анықтау, санау, өлшеу, айыптау. Оқытуда АКТ модулін ұтымды пайдалану оқушылардың тақырыпқа қызығушылығын арттырып, мазмұнын игеруге ерекше талпынысын тудырып отырады. Бұл жерде көрсетілетін материал оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай таңдалып, олардың ойлау қабілетінің өсуіне ықпал етті. Білу, түсіну кезеңінде биология пәнінен тәжірибе жасауға болатындығын ескеріп, топтық диалогты тәжірибе жасаумен ұштастырдым. Оқушылар оқулықты басшылыққа алып, бүршіктің құрылысын лупамен қарап гүл бүршігі мен өсу бүршіктерін ажыратып көрді. Бұл жерде тәжірибені бірігіп жасады, тақырыптың негізгі ойын шығара алды. Топтық диалогта оқушылардың басқару және көшбасшылық қабілеттерінің топ жұмысын ұйымдастыру мен бағалау кезінде көрініс тапты. Оқушылар тәжірибені біліммен ұштастыра отырып, критериялды бағалау негізінде тапсырмаларға жауап берді. Сонымен қатар тапсырмалар арқылы өз білімдерін саралайды. Ұпай сандарына қарай отырып, өз білім дәрежесін алға қарай жетілдіруге мүмкіндік алады.

27-28-дәріс тақырыбы: Ақпараттық- коммуникациялық технологияларды қолдану күзiреттiлiгi

Мақсаты: АКТ –ны қолдану дағдысы

Тiрек ұғымдар: АКТ, күзiреттiлiк, дағды, технология.

Жоспары:

1. АКТ дегенiмiз не?

2. АКТ қолдану күзiреттiлiгi

3. Артықшылықтары, тиiмдiлiгi

Дәріс мазмұны: « Қазіргі заманда жастарға ақпараттық технологиямен байланысты әлемдік стандартқа сай мүдделі жаңа білім беру өте қажет

Н.Ә.Назарбаев

Оқытудың жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологияларын меңгеру - қазіргі заман талабы. ХХІ ғасыр – ақпараттық технология ғасыры. Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев «Болашақта еңбек етіп, өмір сүретіндер - бүгінгі мектеп оқушылары, мұғалім оларды қалай тәрбиелесе Қазақстан сол деңгейде болады. Сондықтан ұстазға жүктелетін міндеттер ауыр» деген болатын. Ұстаздар қауымының алдында сабақта ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып жаңа технологияларды қолдану арқылы оқушылардың білім деңгейін арттыру; Шығармашылықпен жұмыс істей отырып, заман талабына сай іскер, жан-жақты, терең білімді, интеллектуалдық деңгейі жоғары дамыған шәкірт тәрбиелеу; Сабақта оқытудың жаңа технологияларын тиімді қолдана білу; Оқушының таным белсенділігін қалыптастыру барысында шығармашылық ізденістің тиімді жолдарын үйрету міндеттері тұр. Қазіргі заман мұғалімінен тек өз пәнінің терең білгірі болу емес, тарихи танымдық, педагогикалық-психологиялық сауаттылық, саяси экономикалық білімділік және ақпараттық сауаттылық талап етілуде. Ол заман талабына сай білім беруде жаңалыққа жаны құмар, шығармашылықпен жұмыс істеп, оқу мен тәрбие ісіне еніп, оқытудың жаңа технологиясын шебер меңгерген жан болғанда ғана білігі мен білімі жоғары жетекші тұлға ретінде ұлағатты саналады. Білім беруде ақпараттандыру процесі мұғалімнің дайындық деңгейі мен мамандық

сапасына үлкен талап қояды. Ол мұғалімнің өзін-өзі дамуына, өзіндік білім алуына және шығармашылық пен жұмыс жасауға мүмкіндік туғызады. Оқушының шектеусіз қабілетін дамыта алатындай білім берудің әлемдік кеңістігін құруға қабілетті бола білуі шарт. Кез-келген маман даярлайтын оқу орынның басты міндеттерінің бірі – жеке тұлғаның күзіреттілігін дамыту. Құзырет – оқушының жеке және қоғам талаптарын қанағаттандыру мақсатындағы табысты іс-әрекетіне қажетті білім дайындығына әлеуметтік тапсырыс. Құзыреттілік – оқушының әрекет тәсілдерін жан-жақты игеруінен көрінетін білім нәтижесі. Ақпараттық құзыреттілік – бұл жеке тұлғаның әртүрлі ақпаратты қабылдау, табу, сақтау, оны жүзеге асыру және ақпараттық – коммуникациялық технологияның мүмкіндіктерін жан-жақты қолдану қабілеті. Құзыреттілікті оқушының пән бойынша игерген білім, білігінің жинағы деп қабылдауға келмейді. Ол – оқу нәтижесінде өзгермелі жағдайда меңгерген білім, білік, дағдыны тәжірибеде қолдана алу қабілеті болып табылатын жаңа сапа.

Ақпараттық-коммуникациялық технологияны меңгеру күзіреттілігін қалыптастырудың басты мақсаты – оқушыларды ақпаратты беру, түрлендіру және оны қолдану білімдерімен қаруландыру, олардың компьютерлік технологияны өз қызметтеріне еркін, тиімді пайдалана алу қабілеттерін қалыптастыру. Электрондық есептеуіш техникасымен жұмыс істеуге, оқу барысында компьютерді пайдалануға, модельдеуге, электрондық оқулықтарды, интерактивті құралдарды қолдануға, интернетте жұмыс істеуге, компьютерлік оқыту бағдарламаларына негізделеді. Ақпараттық әдістемелік материалдар коммуникациялық байланыс құралдарын пайдалану арқылы білім беруді жетілдіруді көздейді. Адамдардың мәлімет алмасуына, қарым-қатынасына ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың кеңінен қолданысқа еніп, жылдам дамып келе жатқан кезеңінде ақпараттық қоғамды қалыптастыру қажетті шартқа айналып отыр. Ақпараттық қоғамның негізгі талабы – оқушыларға ақпараттық білім негіздерін беру, логикалық ойлау-құрылымдық ойлау қабілеттерін дамыту, ақпараттық технологияны пайдалану дағдыларын қалыптастыру және оқушы әлеуметінің ақпараттық сауатты болып өсуі мен ғасыр ағымына бейімделе білуге тәрбиелеу, яғни ақпараттық қоғамға бейімдеу. Ақпараттық-коммуникативтік технология жағдайындағы жалпы оқыту үрдісінің функциялары: оқыту, тәрбиелеу, дамыту, ақпараттық болжамдау және шығармашылық қабілеттерін дамытумен анықталады. Оқытудың ақпараттық-коммуникативтік және интерактивтік технологиялары бағыттары:

- а) электронды оқулықтар;
- ә) телекоммуникациялық технологиялар;
- б) мультимедиялық және гипермәтіндік технологиялар;
- в) қашықтықтан оқыту (басқару) Интернет

29-30-дәріс тақырыбы: Жаңартылған білім беру бағдарламасында оқушылардың бойында қалыптасатын құндылықтар мен дағдылар

Мақсаты: Жаңартылған білім бер бағдарламасы аясында оқушылардың бойындағы қалыптасатын дағдыларға шолу жасау

Тірек ұғымдар: құндылық, қаблет, дарынды оқушы, сыни тұрғысынан ойлау

Жоспары:

1. Оқушылар бойында қалыптасатын құндылықтар
2. Жаңартылған білім беру бағдарламасының шығармашыл оқушыларды дайындаудағы артықшылығы
3. Оқушы бойында жағымды қасиеттер, дағдылар, қаблеттер қалыптастырудың әдіс-тәсілдері.

Дәріс мазмұны: 2018-2019 оқу жылы Қазіргі кезде табысты болу үшін оқушыларға білім қандай қажет болса, дағды да сондай қажет деген ойдың жақтастары көбейіп келеді. Бұл оқушылардың ақпаратты есте сақтап, алған білімдерін ұғынуын, түсінуін және

эртүрлі салада қолдана білуін талап етеді. Білімді дәл осылай қолдану оқушыларға «XXI ғасыр дағдысы» деп жиі айтылып жүрген кең ауқымды құзыреттілікті меңгеруге мүмкіндік береді. XXI ғасыр дағдылары деген ұғымның бірнеше анықтамасы бар. Бұл Бағдарламада Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы әзірлеген Құзыреттерді анықтау және іріктеу жобасының шеңберінде жасалған құрылым қолданылады. Бұл ретте құзырет «жай ғана білім мен дағдыдан анағұрлым күрделі. Ол белгілі бір жағдайларда психологиялық ресурстарды (оның ішінде дағдылар мен өмірлік ұстанымдарын) жұмылдыра және соған сүйене отырып, күрделі міндеттерді шеше білу қабілетін қамтиды. Мысалы, тиімді қарым-қатынас құру қабілеті жеке адамның тіл білуіне, ақпараттық технологиялар саласындағы тәжірибелік дағдыларына және оның өзгелермен қарым-қатынас құра алуына сүйенетін құзырет болып табылады». Жаңартылған оқу бағдарламаларында оқушылардың бойында қалыптастыру көзделетін төмендегідей құндылықтар мен дағдылар анықталған

Құндылықтар	Дағдылар
☐ 1. Шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы; ☐ 2. Қарым-қатынас жасау қабілеті; ☐ 3. Өзгелердің мәдениетіне және көзқарастарына құрметпен қарауы; ☐ 4. Жауапкершілігі; ☐ 5. Денсаулық, достық және айналадағыларға қамқорлық көрсетуі; ☐ 6. Өмір бойы оқуға дайын болуы;	☐ 1. Сын тұрғысынан ойлайды; ☐ 2. Білімді шығармашылық тұрғыда қолдана білу қабілеті артады; ☐ 3. Проблемаларды шешуге тырысады; ☐ 4. Ғылыми-зерттеуге дағдыланады; ☐ 5. Жеке және топпен жұмыс істей алу қабілеті артады; ☐ 6. АКТ саласындағы дағдылары кеңейеді;

Білім, дағдылар мен құзыреттіліктерді анықтайтын оқу бағдарламалары жоғарыда келтірілген құндылықтар мен дағдылар ескерілген. Мұны осы құндылықтар мен дағдылар қарастырылған қазақ тілі мен әдебиетінің оқу бағдарламаларынан көруге болады. Оқу бағдарламаларын реформалау барысында білім беру саласындағы стандарттарға негізделген өзгерістер анағұрлым анық әрі айқын бола түскенін айтады. Қазақстанның барлық мектептерінен күтілетін нәтижелерді белгілеу барысында да осы тәсіл қолданылды. Оқушылардың нені білуі және істей алуы керектігін анықтаудағы мұндай нақтылық бүкіл Қазақстан бойынша барлық оқушылардан жоғары нәтиже күтілуін қамтамасыз етуге көмектеседі және мұғалімдердің оқу бағдарламасын тиімді жүзеге асыру үдерісін жеңілдетеді. Қазақ тілі – қазақ халқының ана тілі және Қазақстандағы мемлекеттік тіл мәртебесіндегі өзара қарым-қатынас құралы. Қазақ тілі қазақстандық қоғам мен қазақ тілін ана тілі ретінде қолданатын әрбір жеке тұлға өмірінде бірегей қызмет атқарады. Осы мақсатыма жаңартылған оқу бағдарламасы білім деңгейі жоғары, ой-өрісі дамыған, өз ойын еркін жеткізе алатын, туындаған мәселелерді шеше білетін және шынайы өмірге бейім жаңашыл ұрпақ тәрбиелеу мәселесін жүзеге асыруға маңызды үлес қосады және таным құралы ретінде оқытуды, сөз, сөз тіркесі, сөйлемнің мәтін түзімдік қызметін танытуды, тілдік бірліктердің табиғатына сай мәтін құратуды, мәтін құраудағы заңдылықтарды үйретуді, тілдік жағдаяттарда ауызша және жазбаша сөйлеудің нормаларын меңгертуді, әсерлі сөйлеудің лексика-грамматикалық тәсілдерін меңгертуді көздейді. «Оқушының тілдік сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамыту» шығармашылық тақырыбымыздың мақсаты: ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ қазақ әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету. Осы мақсатқа жету үшін жаңартылған білім

мазмұнының басымдықтарын басшылыққа аламын. Сонымен қатар қазақ әдебиеті туындылары жасөспірімдердің рухани қажеттіліктері мен даму мүмкіндіктеріне сәйкестендіріле, қазақша ойлау және сөйлеу, жазу, тыңдағанын түсіну, монолог, диалог, пікірталас жасау дағдыларын қалыптастырып, талдап, тану негізіне сәйкес құрылған. Оқушылардың бастауыш сыныпта қалыптасқан оқылым дағдысы бойынша дайындықтары ескеріліп, көркем шығарманың ішкі мазмұндық дүниесіне бойлау міндеттері бастапқы орынға қойылып отыр. Оқушылардың оқырмандық қабілеттерін қалыптастырып, дамыту бағдарын ұстана отырып, мәтінді түрлі қырынан талдау, көркем детальдарды меңгере отырып, оны өзінің өмірлік тәжірибесінде сөйлеу, жазу, тыңдау, оқу барысында сауаттылықпен қолдануға үйрету бағдарламаның басты ерекшелігі. Қазақ әдебиеті қазақ тілімен аса тығыз байланыста қарастырылады, себебі тіл – әдебиеттің бастау көзі

7. Практикалық (семинар)/ зертханалық сабақтарға арналған нұсқаулық.

№1 практикалық сабақ:

Тақырып атауы: Жаңартылған білім беру бағдарламасының ерекшеліктері

Негізгі сұрақтар, тапсырмалар:

1. Жаңартылған білім беру бағдарламасының зерттеу объектісі, мақсат-міндеттері.
2. Жаңартылған оқу бағдарламасының мазмұндық ерекшеліктері.
3. Қазақстанда білім беру мазмұнын жаңартудың алғышарттары

Әдістемелік нұсқаулықтар: дөңгелек үстел

Өткізу формасы: Реферат

Бағалау критерийлері:

1. Алынған ақырыпты толық мәлімдеу
2. Салыстырмалы талдау
3. Жаңа әдебиеттерді қолдану
4. Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру
5. Талқылауға белсенді қатысу
6. Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес, әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ. Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-188б
2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б
3. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б
4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.
5. Төреханова Г.Б., Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана, 2017.
7. Кусаинов Г.М. Заманауи мектептегі педагогикалық технология-Астана, РНПЦ «Учебник», 2012-355б
8. Логвина И., Рождественская Л. Инструменты формирующего оценивания в деятельности учителя- предметника. Пособия для учителя-наста, 2012-48с
9. Мукутов Т.К. Эффективное планирование занятий, Астана, 2017.
10. Ардабаева Б.К., Утегенова Б.М. Рефлексия как инструмент совершенствования практики обучения учителя. Астана, 2017

№2 практикалық сабақ

Тақырып атауы: Білім беру бағдарламасының спиральдік қағидаты

Негізгі сұрақтар мен тапсырмалар:

1. Білім алушыларға спиральдік жүйенің мәнін түсіндіру.

2. Спиральді білім беру бағдарламасының басымдықтары?

3. Спиральдік қағидат қандай теорияға негізделген?

Әдістемелік нұсқау: Үлкен шеңбер әдісі

Өткізу формасы: Баяндама

Бағалау критерийлері:

1. Алынған ақырыпты толық мәлімдеу

2. Салыстырмалы талдау

3. Жаңа әдебиеттерді қолдану

4. Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру

5. Талқылауға белсенді қатысу

6. Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес, әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ. Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

5. Төреханова Г.Б., Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана, 2017.

№3 практикалық сабақ: Тиімді оқыту және оқу тәсілдері

Тақырып атауы: Оқыту жүйесінің жаңа тәсілдері

Мазмұны:

1. «Тиімді оқыту және оқу» бағдарламасы бойынша әдістер

2. Оқыту мен оқудағы жаңаша түсініктер

3. Оқушыларды қалай тиімді оқыту керектігін түсіндіру

Әдістемелік нұсқаулықтар: Топпен жұмыс

Өткізу формасы: Презентация

Бағалау критерийлері:

1. Алынған ақырыпты толық мәлімдеу

2. Салыстырмалы талдау

3. Жаңа әдебиеттерді қолдану

4. Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру

5. Талқылауға белсенді қатысу

6. Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес, әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ. Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

№ 4 практикалық сабақ

Тақырып атауы: **Оқу бағдарламасы: оқу мақсаттары мен ұзақ мерзімді жоспар.**

Орта мерзімді жоспар. Қысқа мерзімді жоспар

Мақсаты: Жаңа үлгіде сабақты жоспарлаудың ерекшеліктерін ұғыну

1. Оқу пәнінен берілетін білім мен игерілетін дағдылардың мазмұны мен клемі
2. Ұзақ мерзімді жоспар - оқу бағдарламасы, пәннің мазмұны
3. ҰМЖ, ОМЖ, ҚМЖ-ның арасындағы өзара байланыс

Әдістемелік нұсқаулықтар: жұппен жұмыс

Өткізу формасы: Пресс-конференция

Бағалау критерийлері:

1. Алынған ақырыпты толық мәлімдеу
2. Салыстырмалы талдау
3. Жаңа әдебиеттерді қолдану
4. Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру
5. Талқылауға белсенді қатысу
6. Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес, әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ. Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

5. Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана, 2017.

№5 практикалық сабақ

Тақырып атауы: **Оқу бағдарламасы: оқу мақсаттары мен ұзақ мерзімді жоспар.**

Орта мерзімді жоспар. Қысқа мерзімді жоспар

Мақсаты: Жаңа үлгіде сабақты жоспарлаудың ерекшеліктерін ұғыну

1. Орта мерзімді жоспар - жұмыс сызбасы, тізбектелген сабақтар
2. Қысқа мерзімді жоспар- жеке сабан
3. Жоспар құру үлгісі

Әдістемелік нұсқаулықтар: дөңгелек үстел

Өткізу формасы: Ғылыми баяндама

Бағалау критерийлері:

1. Алынған ақырыпты толық мәлімдеу
2. Салыстырмалы талдау
3. Жаңа әдебиеттерді қолдану
4. Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру
5. Талқылауға белсенді қатысу
6. Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес, әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

3. Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана, 2017.

№6 Практикалық сабақ

Критериалды бағалау қағидаттары. Қалыптастырушы бағалау үдерісі

Мақсаты: Критериалды бағалау қағидаттарын жете түсіну. Мектепте оқыту сапасын жоғарлату. Мектеп бітірушілердің білімін халықаралық стандартқа сәйкестендіру.

1. Критериалды бағалауды енгізудің мақсаты
2. Критериалды бағалаудың міндеттері
3. Критериалды бағалаудың маңызы

Әдістемелік нұсқау: Топтық жұмыс

Бағалау критерийлері:

1. Алынған тақырыпты толық мәлімдеу
2. Салыстырмалы талдау
3. Жаңа әдебиеттерді қолдану
4. Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру
5. Талқылауға белсенді қатысу
6. Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес, әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

№7 Практикалық сабақ

Критериалды бағалау қағидаттары. Қалыптастырушы бағалау үдерісі

Мақсаты: Критериалды бағалау қағидаттарын жете түсіну. Мектепте оқыту сапасын жоғарлату. Мектеп бітірушілердің білімін халықаралық стандартқа сәйкестендіру.

1. Қалыптастырушы бағалаудың ерекшеліктерін түсіндіру
2. Бұрынғы бағалау жүйесі мен қазіргі бағалау жүйесінің айырмашылықтары
3. Сапалы нәтижеге әкелетін критерийлер құрастыру.

Әдістемелік нұсқау: Топтық жұмыс

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

№8 Практикалық сабақ

Тақырып атауы: Жиынтық бағалау үдерісі

Мақсаты: Білім мазмұнын жаңарту аясында оқушылардың оқу жетістігін критериалды бағалау бойынша әдістемелік көмек көрсету

1. Бөлім бойынша жиынтық бағалауды ұйымдастыруды үйрету
2. Тоқсан бойынша жиынтық бағалау
3. Модерация

Әдістемелік нұсқау: Дөңгелек стел

Бағалау критерийлері:

1. Алынған тақырыпты толық мәлімдеу
2. Салыстырмалы талдау
3. Жаңа әдебиеттерді қолдану
4. Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру
5. Талқылауға белсенді қатысу

6. Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес, әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдістемелік нұсқау: Дөңгелек стел

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

№ 9 практикалық сабақ

Тақырып атауы: Жиынтық бағалау үдерісі

Мақсаты: Білім мазмұнын жаңарту аясында оқушылардың оқу жетістігін критериялы бағалау бойынша әдістемелік көмек көрсету

4. Бөлім бойынша жиынтық бағалауды ұйымдастыруды үйрету

5. Тоқсан бойынша жиынтық бағалау

6. Модерация

Әдістемелік нұсқау: Дөңгелек стел

Бағалау критерийлері:

1.Алынған тақырыпты толық мәлімдеу

2.Салыстырмалы талдау

3.Жаңа әдебиеттерді қолдану

4.Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру

5.Талқылауға белсенді қатысу

6.Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес,әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдістемелік нұсқау: Дөңгелек стел

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

№ 10 Практикалық сабақ

Тақырып атауы: Пәнді оқытудағы коммуникативтік дағдылар

Мақсаты: Коммуникативтік дағдылардың барлығын жетік меңгерту

Жоспары:

1. Коммуникативтік дағдылар

2. Коммуникация арнасы

3. Қарым- қатынас жасаудың үш қыры

Өткізу формасы: Пресс-конференция

Бағалау критерийлері:

1.Алынған ақырыпты толық мәлімдеу

2.Салыстырмалы талдау

3.Жаңа әдебиеттерді қолдану

4.Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру

5.Талқылауға белсенді қатысу

6.Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес,әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ.Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

5.Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

№ 11 практикалық сабақ

Тақырып атауы: Пәнді оқытудағы коммуникативтік дағдылар

Мақсаты: Коммуникативтік дағдылардың барлығын жетік меңгерту

Жоспары:

1. Коммуникативтік дағдылар
2. Коммуникация арнасы
3. Қарым- қатынас жасаудың үш қыры

Өткізу формасы: Пресс-конференция

Бағалау критерийлері:

- 1.Алынған тақырыпты толық мәлімдеу
- 2.Салыстырмалы талдау
- 3.Жаңа әдебиеттерді қолдану
- 4.Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру
- 5.Талқылауға белсенді қатысу
- 6.Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес,әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ.Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

5.Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

№12 Практикалық сабақ

Тақырыбы: Оқушылардың қажеттіліктерін анықтау және кері байланыс

Жоспары:

- 1.Кері байланыс ұғымы
2. Сабақтағы кері байланыстың тиімді тұстары
3. Кері байланыстың әдіс- тәсілдері

Әдістемелік нұсқаулықтар:Топпен жұмыс

Өткізу формасы: Баяндама

Бағалау критерийлері:

- 1.Алынған тақырыпты толық мәлімдеу
- 2.Салыстырмалы талдау
- 3.Жаңа әдебиеттерді қолдану
- 4.Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру
- 5.Талқылауға белсенді қатысу
- 6.Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес,әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

5. Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана, 2017.

№ 13 практикалық сабақ

Тақырыбы: Оқушылардың қажеттіліктерін анықтау және кері байланыс

Жоспары:

1. Кері байланыс ұғымы
2. Сабақтағы кері байланыстың тиімді тұстары
3. Кері байланыстың әдіс- тәсілдері

Әдістемелік нұсқаулықтар: Топпен жұмыс

Өткізу формасы: Баяндама

Бағалау критерийлері:

1. Алынған тақырыпты толық мәлімдеу
2. Салыстырмалы талдау
3. Жаңа әдебиеттерді қолдану
4. Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру
5. Талқылауға белсенді қатысу
6. Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес, әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

5. Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана, 2017.

№ 14 практикалық сабақ

Тақырыбы: Пәнаралық байланысты жүзеге асыру

Жоспары:

1. Пәнаралық байланыс ұғымы
2. Пәнаралық байланысты жүзеге асыру
3. Жаңартылған білім беру мазмұнындағы пәнаралық байланыс

Әдістемелік нұсқаулықтар: Топпен жұмыс

Өткізу формасы: Баяндама

Бағалау критерийлері:

1. Алынған тақырыпты толық мәлімдеу
2. Салыстырмалы талдау
3. Жаңа әдебиеттерді қолдану
4. Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру
5. Талқылауға белсенді қатысу

6. Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес, әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ. Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

5. Төреханова Г.Б., Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана, 2017.

№ 15 практикалық сабақ

Тақырыбы: Белсенді оқудағы мұғалімнің рөлі

Жоспары:

1. Белсенді оқыту ұғымы, мақсат-міндеттері

2. Белсенді оқытуда мұғалімге қойылатын талаптар

3. Белсенді оқыту моделі және тиімді педагогикалық технологиялар

Әдістемелік нұсқаулықтар: Топпен жұмыс

Өткізу формасы: Баяндама

Бағалау критерийлері:

1. Алынған тақырыпты толық мәлімдеу

2. Салыстырмалы талдау

3. Жаңа әдебиеттерді қолдану

4. Ұғымдарға үш тілде түсініктеме беру

5. Талқылауға белсенді қатысу

6. Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес, әдіс-тәсілдерді қолдана білу

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ. Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

5. Төреханова Г.Б., Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана, 2017.

МӨЖ -1

1. Жаңартылған білім беру бағдарламасының мақсат-міндеттері мен салаларына сипаттама беріңіз.

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

МӨЖ мазмұны:

Жаңартылған білім беру бағдарламасының құрылымы, негізгі принциптерін кестелер мен схемалар арқылы түсіндіру.

Әдебиеттер:

1 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

2.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

Орындау мерзімі: 1-апта

Бағалау критерийлері:

1. Тақырыпқа сәйкес материалды толық игеруі;
2. Тапсырманы уақытында орындауы;
3. Диалогқа түсе алуы;
4. Қосымша сұрақтарға жауап беруі;
5. Кітапханадағы негізгі және қосымша әдебиеттерді білуі.

МОӨЖ - 2 Тақырып: Сауат ашу пәнінен айтылым дағдысы бойынша қысқа мерзімді жоспар құру.

Тапсырмалар: ҚМЖ талдау

Әдістемелік ұсыныстар: Тапсырманы орындауға келесі схеманы қолданыңыз

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал- Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тақырыбы: Жаңартылған білім беру бағдарламасының мазмұны

Тапсырма: Реферат дайындау

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

Орындау мерзімі: 1-апта

Бағалау критерийлері:

1. Тақырыптың жүйелі ашылуы және барлық қажетті теориялық фактілердің болуы;
2. Келтірілген мәселенің бір-бірімен байланысы;
3. Негізгі мәселеден ауытқымауы;
4. <http://www.cpm.kz>, <http://www.nao.kz>, <http://smk.edu.kz>, Bilimland.kz порталында ұсынылған оқу – әдістемелік материалдарды білуі.

МОӨЖ - 3: Тақырып: Бастауышта оқытылатын пәндер мазмұны

Тапсырмалар: Бастауышта оқытылатын пәндер мазмұны тақырыбына реферат дайындау

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

5.Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:Қазақ тілі пәні бойынша қысқа мерзімді жоспар құру

Сөздікпен жұмыс: критерий, дискриптор, рубрика

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

5.Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -4

Тақырып: Спиральді оқыту жүйесіне баяндама жасау

МӨЖ мазмұны: Спиральді оқыту жүйесі туралы түсініктермен танысу, кесте толтырыңыз

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

Оқыту жоспарларының (ҰМЖ, ОМЖ, ҚМЖ) ұтымды және осал тұстары

Есеп беру түрі: Салыстырмалы кесте

Әдебиеттер: 2,5,9,14,19,21,34

ОЖМӨЖ -5

Тақырып: Оқытудық негізгі бағыттары.

Тапсырма: Реферат дайындау

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

МӨЖ мазмұны:

Тақырып: Тиімді оқыту жүйесі

Тапсырма: Сауат ашу пәні бойынша қысқа мерзімді жоспар құру, жаңа әдіс-тәсілдер бойынша.

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

ОЖМӨЖ -6

Тақырыбы: Бір әдіс бойынша сабақ мазмұнын түсіндіру

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

МӨЖ мазмұны:

2-сыныптың Әдебиеттік оқу пәні бойынша қысқа мерзімді сабақ жоспарын құру

Әдебиеттер:

1. Немов Р.С. психология. М., 2003 кн 3 стр 473-483

2. Сәбет Бап – Баба Жалпы психология А., 2003

ОЖМӨЖ -7

Тақырып: Ұзақ мерзімді жоспар

Тапсырма: Оқу бағдарламасымен танысу

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тақырыбы: Бастауыш сынып оқу бағдарламасы

Тапсырма: 1- сыныптың оқу бағдарламасымен танысып, талдау

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -8

Тақырып: Білім беру стандарттары оқу жоспарлары мен бағдарламалары

Тапсырма: Білім беру стандарттары оқу жоспарлары мен бағдарламаларына сипаттама беріңіз

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тақырыбы: Сөздікпен жұмыс.

Тапсырма: Қазақ тілі пәні бойынша бір тақырыпқа қысқа мерзімді жоспар дайындау

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -9

Тақырыбы: Оқу жоспарлары мен мақсаттары

Әдебиеттер:

1.Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Оқу бағдарламасының тиімділігі (презентация дайындау)

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -10

Тақырыбы: Орта мерзімді жоспар құру

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Дүниетану пәні бойынша қысқа мерзімді жоспар құру

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -11

Тақырып: Сабақ барысында қалыптастырушы бағалау формалары

Тапсырма: Қалыптастырушы бағалауға арналған тапсырмалар дайындау

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Тақырып бойынша қалыптастырушы бағалауға тапсырмалар дайындау

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖСӨЖ 12

Тапсырма: Тапсырмаға байланысты критерий құрып үйрену

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Қысқа мерзімді жоспардағы бағалау бөлімін талдау

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ 13

Тақырып: Сабақ барысында қалыптастырушы бағалау формалары

Тапсырма: Қалыптастырушы бағалауға арналған тапсырмалар дайындау

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Тақырып бойынша қалыптастырушы бағалауға тапсырмалар дайындау

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -14

Тапсырма: Тапсырмаға байланысты критерий құрып үйрену

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Қысқа мерзімді жоспардағы бағалау бөлімін талдау

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -15

Тақырып: Жиынтық бағалау үдерісінің міндеттері

Тапсырма: Жиынтық бағалау ережелерін меңгеру, ережелерін талдау.

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма:Тоқсандық жиынтық бағалаудың модерациясы

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -16

Тапсырма: Бағалау кезеңдері

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Тоқсандық жиынтық бағалау мөлшері,үдерісі, критерийлерін құру

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -17-18

Тақырып: Жиынтық бағалау үдересінің міндеттері

Тапсырма: Жиынтық бағалау ережелерін меңгеру, ережелерін талдау.

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма:Тоқсандық жиынтық бағалаудың модерациясы

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -19

Тапсырма: Бағалау кезеңдері

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Тоқсандық жиынтық бағалау мөлшері,үдерісі, критерийлерін құру

Әдебиеттер:

1. Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

2..Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

3..Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -20

Тақырып: Айтылым дағдысын қалыптастыруға арналған тапсырмалар дайындау

Әдебиеттер:

1.Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

5.Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Тілдік дағдылар туралы реферат

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

ОЖМӨЖ -21

Тапсырма: Қарым- қатынас дағдылары (слайд дайындау)

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

5.Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Қарым- қатынас дағдысының дамытуда кері байланыс қызметі

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

ОЖМӨЖ -22

Тақырып: Айтылым дағдысын қалыптастыруға арналған тапсырмалар дайындау

Әдебиеттер:

1.Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

5.Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Тілдік дағдылар туралы реферат

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

ОЖМӨЖ -23

Тапсырма: Қарым- қатынас дағдылары (слайд дайындау)

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

5.Төреханова Г.Б, Қазығұлова Г.Я. Сабақтағы оқу әрекеттерінің нәтижелерін бағалау. Әдістемелік нұсқаулық. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Қарым- қатынас дағдысының дамытуда кері байланыс қызметі

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

ОЖМӨЖ -24

Тапсырма: Кері байланыс түрлеріне реферат

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Кері байланыс және рефлексия ұйымдастыру жолдары

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -25

Тапсырма: Әр- түрлі мақсаттарға бағытталған ауызша кері байланыстар

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Сабақ барысында өткізілетін кері байланыстың үлгісін жасау

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

ОЖМӨЖ -26

Тапсырма: Кері байланыс түрлеріне реферат

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Кері байланыс және рефлексия ұйымдастыру жолдары

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-3686

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-446

4. Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана, 2017.

ОЖМӨЖ -27

Тапсырма: Әр- түрлі мақсаттарға бағытталған ауызша кері байланыстар

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану. Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-1886

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Сабақ барысында өткізілетін кері байланыстың үлгісін жасау

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

ОЖМӨЖ -28-29

Тапсырма: Сатылай кешенді талдау арқылы пәнаралық байланысты жүзеге асыру жолдарын көрсету

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: Күзиретті маманды даярлаудағы пәнаралық байланыстың әдістері (әңгімелесу, топсеруен, тәжірибелік жұмыстар)

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

ОЖМӨЖ 30

Тапсырма: Пәнаралық байланысты оқушылардың шығармашылығын дамытатындай етіп пайдалануды көрсету

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

МӨЖ мазмұны:

Тапсырма: «Әдебиеттік оқу» сабағындағы пәнаралық байланыс

Әдебиеттер:

1. Әлімов А.Қ Интербелсенді оқыту әдістемесін мектепте қолдану.Оқу құралы/-алматы, «Назарбаев зияткерлік мектептері»ДББҰ ПШО, 2014-188б

2. 2018-2019 оқу жылында ҚР жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастыруда ерекшеліктер туралы: Әдістемелік нұсқау хат.-Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018-368б

3 Камалова С.Т. Сыныпта оқушылардың оқу нәтижелерін бағалау: Оқу әдістемелік құрал-Астана «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО, 2014-44б

4.Абдраманова Г.А. Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау. Астана,2017.

9. Аралық бақылау тапсырмалары (1 және 2)

1. Жаңартылған білім беру бағдарламасының зерттеу объектісі, мақсат-міндеттері.
2. Жаңартылған оқу бағдарламасының мазмұндық ерекшеліктері.
3. Қазақстанда білім беру мазмұнын жаңартудың алғышарттары
4. Жаңартылған білім беру бағдарламасының құрылымы
5. Жаңартылған білім беру бағдарламасының мазмұны
6. Оқу және жаңашылдық дағдылар
7. «Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясының маңыздылығы
8. «Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясын білім беру мен тәрбиелеуде іске асыру тетіктері
9. «Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясының білім беру мазмұны арқылы жүзеге асырылуы
10. Жаңартылған оқу бағдарламаларының мазмұндық ерекшеліктері
11. Оқу бағдарламасының үйлесімділігі
12. Жаңартылған білім беру бағдарламасының мазмұнының спиралді қағидатпен берілуі
13. Блум таксономиясы бойынша оқыту мақсаттарының иерархиясы
14. Ұзақ мерзімді жоспар
15. Орта мерзімді жоспар
16. Қысқа мерзімді жоспар
17. Оқу бағдарламалары, оқу жоспардарымен (ҰМЖ,ОМЖ,ҚМЖ) танысу және ерекшеліктерін анықтау
18. Оқу үдерісін ұзақ мерзімді, орта мерзімді, қысқа мерзімді жоспар түрінде технологияландыру
19. Критериалды бағалау жүйесінің мақсаты мен міндеттері.
20. Критериалды бағалау жүйесінің мазмұны
21. Критериалды бағалаудың құрылымы
22. Бөлім/ортақ тақырып бойынша жиынтық бағалауды жоспарлау, ұйымдастыру және нәтижелерін талдау
23. Тоқсандық жиынтық бағалауды жоспарлау
24. Тоқсандық жиынтық бағалауға арналған тапсырмаларды құрастыру

25. Жиынтық бағалауды өткізу және нәтижелерін талдау
26. Тоқсандық жиынтық бағалаудың модерациясы
27. Қалыптастырушы бағалауды жоспарлау және ұйымдастыру
28. Кері байланыс беру
29. Қалыптастырушы бағалау нәтижелерінің талдауы
30. Оқу үшін бағалау үдерісіндегі мұғалімнің және оқушының рөлі
31. Өзін-өзі бағалау және өзара бағалау
32. -өзі бағалау және өзара бағалау тәсілдері
33. Оқушылармен тиімді кері байланысты қамтамасыз ету
34. Тілдік пәндердің мақсаты мен міндеттері
35. Оқу үдерісін ұйымдастыруда қолданылатын педагогикалық тәсілдемелер
36. Пән мазмұнын ұйымдастыру
37. Сауат ашу бойынша жаңартылған білім беру бағдарламасының ерекшеліктері
38. Қазақ тілі және әдебиеттік оқу бойынша жаңартылған білім беру бағдарламасының ерекшеліктері
39. Оқу үдерісін ұйымдастыру
40. Сабақ құрылымы
41. Оқушыларды уәждеу
42. Сабақтың мазмұнды кезеңдері

10. Емтиханға дайындалуға арналған сұрақтар мен тапсырмалар

1. Жаңартылған білім беру бағдарламасының зерттеу объектісі, мақсат-міндеттері.
2. Жаңартылған оқу бағдарламасының мазмұндық ерекшеліктері.
3. Қазақстанда білім беру мазмұнын жаңартудың алғышарттары
4. Жаңартылған білім беру бағдарламасының құрылымы
5. Жаңартылған білім беру бағдарламасының мазмұны
6. Оқу және жаңашылдық дағдылар
7. «Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясының маңыздылығы
8. «Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясын білім беру мен тәрбиелеуде іске асыру тетіктері
9. «Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясының білім беру мазмұны арқылы жүзеге асырылуы
10. Жаңартылған оқу бағдарламаларының мазмұндық ерекшеліктері
11. Оқу бағдарламасының үйлесімділігі
12. Жаңартылған білім беру бағдарламасының мазмұнының спиралді қағидатпен берілуі
13. Блум таксономиясы бойынша оқыту мақсаттарының иерархиясы
14. Ұзақ мерзімді жоспар
15. Орта мерзімді жоспар
16. Қысқа мерзімді жоспар
17. Оқу бағдарламалары, оқу жоспардарымен (ҰМЖ, ОМЖ, ҚМЖ) танысу және ерекшеліктерін анықтау
18. Оқу үдерісін ұзақ мерзімді, орта мерзімді, қысқа мерзімді жоспар түрінде технологияландыру
19. Критериалды бағалау жүйесінің мақсаты мен міндеттері.
20. Критериалды бағалау жүйесінің мазмұны
21. Критериалды бағалаудың құрылымы
22. Бөлім/ортақ тақырып бойынша жиынтық бағалауды жоспарлау, ұйымдастыру және нәтижелерін талдау
23. Тоқсандық жиынтық бағалауды жоспарлау
24. Тоқсандық жиынтық бағалауға арналған тапсырмаларды құрастыру

25. Жиынтық бағалауды өткізу және нәтижелерін талдау
26. Тоқсандық жиынтық бағалаудың модерациясы
27. Қалыптастырушы бағалауды жоспарлау және ұйымдастыру
28. Кері байланыс беру
29. Қалыптастырушы бағалау нәтижелерінің талдауы
30. Оқу үшін бағалау үдерісіндегі мұғалімнің және оқушының рөлі
31. Өзін-өзі бағалау және өзара бағалау
32. -өзі бағалау және өзара бағалау тәсілдері
33. Оқушылармен тиімді кері байланысты қамтамасыз ету
34. Тілдік пәндердің мақсаты мен міндеттері
35. Оқу үдерісін ұйымдастыруда қолданылатын педагогикалық тәсілдемелер
36. Пән мазмұнын ұйымдастыру
37. Сауат ашу бойынша жаңартылған білім беру бағдарламасының ерекшеліктері
38. Қазақ тілі және әдебиеттік оқу бойынша жаңартылған білім беру бағдарламасының ерекшеліктері
39. Оқу үдерісін ұйымдастыру
40. Сабақ құрылымы
41. Оқушыларды уәждеу
42. Сабақтың мазмұнды кезеңдері

11. Курстық жұмыстар жазу жөніндегі әдістемелік нұсқаулықтар (бар болса)

12. Бағалау критерийлері:

<i>Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша пайызбен анықталады.:</i>
$Қ\% = 1P(30\%) + 2P(30\%) + E(40\%)$
түсіндірме:
1P – 1-ші рейтинг бағасының пайыздық көрсеткіші;
2P – 2-ші рейтинг бағасының пайыздық көрсеткіші;
E – емтихан бағасының пайыздық көрсеткіші.

Аудиториялық жұмысты бағалау критерийлері

90-100	Практикалық жұмыс туралы есептердің кем дегенде 90% - ның болуы (жазбаша немесе электронды түрде)
	Оқытушы мен басқа студенттердің сұрақтарына толық және дұрыс жауап бере алуы, арнайы терминологияны білуі, студент материалды қорытындылай алады, өз тұжырымдарын жасай алады, мысалдар келтіре алады, өз пікірін айта алады.
70-89	Практикалық жұмыс туралы есептердің кем дегенде 70% - ның болуы (жазбаша немесе электронды түрде)
	Сабақ барысында студент дұрыс, бірақ толық емес жауап береді, мысалдар келтіруде қиналады, студенттің жалпылама пікірі нақты айтылмайды.
50-69	Практикалық жұмыс туралы есептердің кем дегенде 50% - ның болуы (жазбаша немесе электронды түрде)
	Студент ішінара дұрыс жауаптар береді, иллюстрациялық мысалдар келтірмейді, зерттеліп отырған мәселе бойынша өз пікірін қалыптастыра алмайды, қателіктер жібереді немесе толық жауап бере алмайды.
0-49	Практикалық жұмыстар жөнінде есептің болмауы немесе сапасының төмен болуы.
	Сабақ барысында студент сұрақтарға жауап бермейді немесе оның жауаптарында қателіктер бар.

Өзіндік жұмыс бойынша бағалау критерийлері

90-100	Берілген тапсырмалардың 90% - дан кем емес орындалуы.
	Жұмыстың стандартқа сай рәсімделуі.
	Дәлелді тұжырымдар, олардың дұрыс және толық түсіндірілуі. Студент өзінің көзқарасын дәлелді түрде орындайды. Орындалған жұмысты қорғау кезінде сұрақтарға сенімді және дұрыс жауап береді.
70-89	Берілген тапсырмалардың 70% - дан кем емес орындалуы, жалпы бағыты дұрыс.
	Жұмысты рәсімдеуде аздаған қателіктердің кездесуі.
	Қорытындыларды дұрыс, бірақ толық емес түсіндіру. Қорғау кезінде студент дұрыс, бірақ толық емес жауаптар береді, қорытындылар нақты жеткізілмейді.
50-69	Берілген тапсырмалардың 50% - дан кем емес орындалуы, жалпы бағыты дұрыс бірақ қателіктер бар.
	Жұмысты рәсімдеуде маңызды қателіктердің кездесуі.
	Қорытындыларды толық емес түсіндіреді, жұмысты қорғау кезінде студент әрдайым дұрыс жауап бере бермейді.
0-49	Берілген тапсырмалардың 50% - дан кем орындалуы, жұмыста өрескел қателіктердің кездесуі.
	Жұмыстың дұрыс орындалмауы, жазбаша жұмыс рәсімдеу стандарттарының сақталмауы.
	Қорытындыларды интерпретациялаудың дұрыс еместігі немесе олардың жоқтығы. Жұмысты қорғау кезінде студент дұрыс түсінік бере алмайды, қате жауаптар береді, жұмыс бойынша қорытынды жасай алмайды.

Қорытынды бағалау критерийлері

95-100	Қойылған сұрақтарға толық, жан-жақты жауап беріледі, студент ұғымдармен еркін жұмыс жасай алады, маңызды және маңызды емес белгілерді, себеп-салдарлық байланыстарды ажырата алады. Объект туралы білімдері ғылым мен пәнаралық қатынастар жүйесінде көрсетіледі. Жауап ғылыми терминдермен тұжырымдалған, әдеби тілмен жазылған, қисынды, дәлелденген, студенттің авторлық ұстанымын көрсетеді.
90-94	Қойылған сұраққа толық, жан-жақты жауап беріледі, объект туралы саналы білім жиынтығы көрсетілді, тақырыптың негізгі ережелері дәлелді түрде ашылды; жауапта ашылатын ұғымдардың, теориялардың, құбылыстардың мәнін көрсететін нақты құрылым, логикалық бірізділік байқалады. Объект туралы білім осы ғылым мен пәнаралық байланыстар жүйесінде оны түсіну аясында көрсетіледі. Жауап ғылым терминдерінде әдеби тілмен жазылған. Студент жауап беру барысында жіберілген қателіктерді өз бетінше түзетуі мүмкін.
85-89	Қойылған сұраққа толық, жан-жақты жауап беріледі, тақырыптың негізгі ережелері дәлелді түрде ашылды; жауап құрылымы нақтыланған, логикалық дәйекті. Жауапта ашылатын ұғымдардың, теориялардың, құбылыстардың мәнін көрсететін нақты құрылым, логикалық бірізділік байқалады. Жауап ғылым терминдерінде әдеби тілмен жазылған. Жауапта студенттің оқытушының көмегімен түзеткен кемшіліктері бар.

80-84	Қойылған сұраққа толық, жан-жақты жауап берілді, маңызды және маңызды емес белгілерді, себеп-салдарлық байланыстарды көрсете білу. Жауап анық құрылымдалған, қисынды, ғылым терминдерінде әдеби тілде жазылған. Оқытушының көмегімен студент түзеткен кемшіліктер немесе елеусіз қателіктер жіберілуі мүмкін.
75-79	Қойылған сұраққа толық жауап берілді, маңызды және маңызды емес белгілерді, себеп-салдарлық байланыстарды ажырату мүмкіндігі көрсетілген. Жауап анық құрылымдалған, қисынды, ғылым терминдерінде жазылған. Алайда, "жетекші сұрақтар" көмегімен студент түзеткен елеусіз қателер немесе кемшіліктер жіберілген.
70-74	Қойылған сұраққа дәйекті жауап жеткіліксіз берілген, бірақ бұл ретте елеулі және елеулі емес белгілер мен себеп-салдарлық байланыстарды бөліп көрсете білген. Жауап қисынды және терминдермен жазылған. Студент өз бетінше түзеуге қиын болатын негізгі ұғымдарды анықтауда 2-3 қате жіберілген.
65-69	Толық және жан-жақты жауап берілмеді. Жалпы ойдың логикалық бірізділігі сақталмаған. Тұжырымдарды ашуда және терминдерді қолдануда қателіктер жіберілген. Студент елеулі және елеулі емес белгілер мен себеп-салдарлық байланыстарды өз бетінше ажырата алмайды. Студент жалпылама білімді нақтылай алады, мысалдарда олардың негізгі ережелерін тек оқытушының көмегімен ғана дәлелдейді. Сөйлеу тілі түзетуді талап етеді.
60-64	Сұрақ тақырыбы бойынша анықтамалардағы маңызды қателері бар толық емес жауап берілді. Студент осы ұғымның, теорияның, құбылыстың пәннің басқа объектілерімен байланысын түсінбейді. Тұжырымдар, нақтылау және баяндаудың дәлелдемелері жоқ. Сөйлеуі сауатсыз. Оқытушының қосымша және нақтылайтын сұрақтары студенттің қойылған сұраққа ғана емес, сонымен қатар пәннің басқа да сұрақтарына жауаптарын түзетуге әкелмейді.
55-59	Қойылған сұрақтарға толық жауап берілмеді. Студент дәлелдер келтіруге қиналады. Терминдердің, ұғымдардың анықтамаларындағы, фактілердің, құбылыстардың сипаттамаларында көптеген маңызды қателіктер бар. Жауапта тұжырымдар жоқ. Сөйлеуі сауатсыз. Қосымша сұрақтарға жауап бергенде студент білім арасындағы байланысты тек оқытушы берген соң ғана түсіне бастайды.
50-54	Студент осы ұғымның, теорияның, құбылыстың пәннің басқа объектілерімен байланысын түсінбейді. Тұжырымдар, нақтылау және баяндаудың дәлелдемелері жоқ. Сөз сауатсыз. Сұрақ тақырыбы бойынша анықтамалардағы маңызды қателері бар толық емес жауап берілді. Жауап қисынсыз. Студент осы ұғымның, теорияның, құбылыстың пәннің басқа объектілерімен байланысын түсінбейді. Тұжырымдар, нақтылау және баяндаудың дәлелдемелері жоқ. Сөйлеуі сауатсыз. Оқытушының қосымша және нақтылайтын сұрақтары студенттің қойылған сұраққа ғана емес, сонымен қатар пәннің басқа да сұрақтарына жауаптарын түзетуге әкелмейді.
0-49	Пәннің негізгі сұрақтары бойынша жауаптар алынбаған.

Балл жүйесінде қойылған қорытынды баға (ҚБ)	Баллдың сандық баламасы (С)	Баллдың әріптік баламасы (Ә)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау (Д)
95-100	4,0	A	Өте жақсы
90-94	3,67	A-	
85-89	3,33	B+	Жақсы
80-84	3,0	B	
75-79	2,67	B-	
70-74	2,33	C+	
65-69	2,0	C	Қанағаттанарлық
60-64	1,67	C-	
55-59	1,33	D+	
50-54	1,0	D	
25-49	0,5	FX	Қанағаттанарлықсыз
0-24	0	F	